

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ

Το παρόν Εγχειρίδιο περιλαμβάνει τους:

«Περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμους τους 1988 μέχρι 2012, Μαιευτικοί Κανονισμοί δυνάμει της παραγράφου (στ) του άρθρου 22».

Οι παρόντες Κανονισμοί αναφέρονται ως οι **περί Μαιευτικής (Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας, Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών, Κώδικας Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών) Κανονισμοί του 2012.**

«Κάθε εγγεγραμμένη Μαία **δεσμεύεται** από τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας, τον Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών, τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών, αντίστοιχα»

«Οποιαδήποτε εγγεγραμμένη Μαία **παραβαίνει** οποιοσδήποτε από τις διατάξεις τού Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας ή του Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών ή του Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών, **υπόκειται σε πειθαρχική δίωξη** και μπορεί να της επιβληθεί από το Πειθαρχικό Συμβούλιο, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παραβίασης, οποιαδήποτε από τις πειθαρχικές ποινές που καθορίζονται στο άρθρο 14ΣΤ του Νόμου».

Οι περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής
Κανονισμοί του 2012

Παράρτημα IV (κανονισμός 2)
ΚΩΔΙΚΑΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δεοντολογία αποτελεί το επιστέγασμα της εφαρμοσμένης επαγγελματικής ηθικής. Ως δέον ορίζεται το πρόπον, το ορθό και το αναγκαίο, Η Δεοντολογία ορίζει τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την άσκηση κάποιου επαγγέλματος. Ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας περιλαμβάνει νομικούς, κοινωνικούς, επαγγελματικούς κανόνες και άλλες οντότητες οι οποίες σχετίζονται με τη συμπεριφορά της μαιάς κατά την άσκηση του επαγγέλματός της. Ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας στοχεύει:

- (α) Στη διαφύλαξη της ασφάλειας και στην προστασία των ατόμων, και της κοινωνίας γενικότερα, που είναι αποδέκτες της φροντίδας υγείας και, παράλληλα, των μαιευτικών υπηρεσιών υγείας.
- (β) Στην προστασία του μαιευτικού επαγγέλματος, ρυθμίζοντας τις σχέσεις τόσο των μαιών μεταξύ τους, όσο και με τους άλλους επαγγελματίες φροντίδας.

4 Ο Κώδικας Δεοντολογίας Μαιών έχει αναπτυχθεί για το μαιευτικό επαγγελματικό δυναμικό της Κύπρου. Αναφέρεται στις μαιές, σε όλους τους τομείς επαγγελματικής απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της κλινικής άσκησης, διοίκησης, ρύθμισης, εκπαίδευσης και έρευνας στη μαιευτική. Οι μαιές φέρουν την ευθύνη της εφαρμογής του Κώδικα στους τομείς δραστηριοποίησής τους, συμβάλλουν στη χάραξη και την εφαρμογή πολιτικής εφαρμογής του Κώδικα σε όλα τα επίπεδα, στην ανάπτυξη και διαχείριση της γνώσης, καθώς και στην κατανόηση της χρησιμότητας και εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας Μαιών, ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις αναδυόμενες ανάγκες της άσκησης της μαιευτικής.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Μαιών διαβάζεται από κοινού με τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών στη Δημοκρατία. Έχει σχεδιαστεί για να απευθύνεται σε πολλαπλά κοινά, όπως μαιές-μαιευτές, φοιτητές της μαιευτικής, γυναίκες και οικογένειές τους που είναι αποδέκτες μαιευτικής φροντίδας και υπηρεσιών, στην κοινωνία γενικά, εργοδότες των μαιών, μαιευτικές ρυθμιστικές αρχές και παράγοντες προστασίας καταναλωτών. Επίσης, επισημαίνεται ότι οι έννοιες «**ηθική**» και «**δεοντολογία**» είναι θεμελιωδώς ίδιες και γι' αυτό εναλλάσσονται εξίσου στον Κώδικα.

Η φιλοσοφία των μαιών και του μαιευτικού επαγγέλματος αποτελεί παράλληλα και το φιλοσοφικό υπόβαθρο του Κώδικα. Αυτή η φιλοσοφία δεσμεύει τις μαιές στον σεβασμό, προαγωγή, διαφύλαξη και υπεράσπιση των δικαιωμάτων των γυναικών και των νεογνών τους, που είναι αποδέκτες των υπηρεσιών και της φροντίδας των μαιών.

Ο Κώδικας, επίσης, βασίζεται, συμπληρώνεται και ερμηνεύεται σε συνάφεια με τον «Κώδικα Δεοντολογίας των Μαιών» της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (IOM, 2008), καθώς επίσης και με άλλα ηθικά πρότυπα και οδηγίες που αναπτύχθηκαν στην ευρωπαϊκή κοινωνία και με τους περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμους του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Διεθνής Ορισμός της Μαίας από τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών

«**Μαία**»* είναι το άτομο το οποίο έχει επιτυχώς ολοκληρώσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη μαιευτική πλήρως αναγνωρισμένο στη χώρα που εκπονείται και το οποίο είναι βασισμένο στις θεμελιώδεις Δεξιότητες της Βασικής Μαιευτικής Πρακτικής της ΔΣΜ και στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της ΔΣΜ, που έχει αποκτήσει τα απαιτούμενα προσόντα για να εγγράφει στο Μητρώο Μαιών ή/και είναι νόμιμα αδειούχος για να ασκεί τη μαιευτική και να χρησιμοποιεί τον τίτλο «**μαία**», και η οποία επιδεικνύει ικανότητα στην άσκηση της μαιευτικής.

Πεδίο άσκησης

Η μαία αναγνωρίζεται ως αρμόδιος και υπεύθυνος επαγγελματίας που εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες για να δώσει την απαραίτητη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της μετά από τον τοκετό περιόδου, να διαχειρίζεται τους τοκετούς με ίδια ευθύνη και για να παρέχει φροντίδα στο νεογέννητο και το νήπιο. Αυτή η φροντίδα περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα, την προώθηση της φυσιολογικής γέννησης, την ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και το παιδί, την πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα ή άλλη κατάλληλη βοήθεια και τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης.

Η μαία έχει σημαντικό ρόλο στην συμβουλευτική και την αγωγή της υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και εντός της οικογένειας και της κοινότητας. Αυτή η συμβουλευτική και αγωγή υγείας πρέπει να περιλάβει την προγεννητική εκπαίδευση και προστασία για τη γονεϊκότητα και μπορεί να επεκταθεί στην υγεία των γυναικών, τη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και τη φροντίδα των παιδιών.

Η μαία μπορεί να ασκήσει το επάγγελμά της σε οποιοδήποτε περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού, της κοινότητας, των νοσοκομείων, των κλινικών ή των μονάδων υγείας.

* Ο όρος «**μαία**» συμπεριλαμβάνει και τον όρο «**μαιευτής**», (Ο ορισμός υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της ΔΣΜ, 15 Ιουνίου 2011, Ντέρπαν)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Η σχέση της μαιίας με τα άτομα

Η μαιία:

- (α) Αναπτύσσει εταιρική σχέση με τις γυναίκες στην οποία και οι δύο μοιράζονται σχετικές πληροφορίες που οδηγούν σε ενημερωμένη λήψη απόφασης, συγκατάθεση σε πρόγραμμα φροντίδας και ανάληψη και αποδοχή ευθύνης για τα αποτελέσματα των αποφάσεων και των επιλογών τους.
- (β) Στηρίζει το δικαίωμα των γυναικών και των οικογενειών να συμβάλλουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη φροντίδα τους.
- (γ) Ενδυναμώνει τις γυναίκες και τις οικογένειες να προασπίζονται τους εαυτούς τους σε ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία τους στη δική τους κοινωνία και κουλτούρα.
- (δ) Αλληλοϋποστηρίζεται στη διατήρηση του επαγγελματικού της ρόλου και τροφοδοτεί ενεργά το δικό της αίσθημα αυτοεκτίμησης και των άλλων.
- (ε) Συνεργάζεται με σεβασμό με τους άλλους επαγγελματίες υγείας παραπέμποντας και αναφέροντας όπου χρειάζεται όταν οι ανάγκες υγείας της γυναίκας υπερβαίνουν τις ικανότητες της μαιίας.
- (στ) Αναγνωρίζει την ανάγκη ανθρώπινης αλληλεξάρτησης στο δικό της πλαίσιο άσκησης και επιζητά ενεργά την επίλυση υπαρχόντων συγκρούσεων.
- (ζ) Έχει ευθύνες ως προς τον εαυτό της, ως άτομο με ηθική αξία και δραστηριότητες που ενέχουν ηθική και αυτοσεβασμό και διατήρηση της αξιοπρέπειας.

2. Η σχέση της μαιίας με την άσκηση της μαιευτικής

Η μαιία:

- (α) Παρέχει μαιευτική φροντίδα στις γυναίκες και στις οικογένειές τους, με σεβασμό της πολιτισμικής τους διαφορετικότητας, ενώ ταυτόχρονα αγωνίζεται για την εξάλειψη των επιβλαβών πρακτικών εντός των ίδιων πολιτισμών ή κοινωνιών.
- (β) Ενθαρρύνει ρεαλιστικές προσδοκίες γέννας από τις γυναίκες μέσα από τη δική της κοινωνία, με ελάχιστη προσδοκία το ότι καμία γυναίκα δεν θα υποστεί βλάβη λόγω της σύλληψης ή της εγκυμοσύνης ή του τοκετού.
- (γ) Χρησιμοποιεί σύγχρονη και ερευνητικά τεκμηριωμένη επαγγελματική γνώση για να διασφαλίσει ασφαλείς μαιευτικές πρακτικές σε όλες τις κουλτούρες και συνθήκες.
- (δ) Ανταποκρίνεται στις ψυχολογικές, σωματικές, ψυχικές και πνευματικές ανάγκες της γυναίκας σε οποιοσδήποτε συνθήκες και αν βρίσκεται.

- (ε) Δρά ως αποτελεσματικό πρότυπο στην προαγωγή της υγείας των γυναικών, των οικογενειών τους και των άλλων επαγγελματιών υγείας καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.
- (στ) Ενεργά αποζητεί προσωπική, διανοητική και επαγγελματική ανάπτυξη καθ' όλη τη επαγγελματική της ζωή, ενσωματώνοντας αυτή την ανάπτυξη στην μαιευτική της πρακτική.

3. Η σχέση της μαιίας με το επάγγελμα

Η μαιία:

- (α) Διατηρεί εμπιστευτικές τις πληροφορίες των γυναικών που φροντίζει, ώστε να διαφυλάττει το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και χρησιμοποιεί την κρίση της στη χρήση αυτών των πληροφοριών, εκτός από ό,τι προστάζει ο Νόμος.
- (β) Είναι υπεύθυνη για τις αποφάσεις και τις ενέργειές της και είναι υπόλογη για τις σχετικές επιπτώσεις της φροντίδας της προς τις γυναίκες.
- (γ) Μπορεί να αρνηθεί να συμμετέχει σε ενέργειες για τις οποίες διατηρεί βαθιούς ηθικούς φραγμούς, όμως η έμφαση στην προσωπική ηθική δεν πρέπει να στερεί τις γυναίκες από ουσιώδεις υπηρεσίες υγείας.
- (δ) Αναγνωρίζει και κατανοεί τις ανεπιθύμητες επιπτώσεις που ενέχονται σε παραβιάσεις των δεοντολογικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην υγεία των γυναικών και βρεφών και αγωνίζεται για την εξάλειψη αυτών των παραβιάσεων.
- (ε) Η μαιία συμμετέχει στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών για την υγεία που προάγουν την υγεία των γυναικών και των αναπαραγωγικών οικογενειών.

4. Η σχέση της μαιίας με την επαγγελματική ανάπτυξη

Η μαιία:

- (α) Διασφαλίζει ώστε η ανάπτυξη της μαιευτικής γνώσης βασίζεται σε δραστηριότητες ή ενέργειες που προστατεύουν τα ατομικά δικαιώματα των γυναικών.
- (β) Αναπτύσσει και μοιράζεται τη μαιευτική γνώση, μέσα από διάφορες διαδικασίες, όπως την μεταξύ τους αξιολόγηση και την έρευνα.
- (γ) Συμμετέχει στην τυπική ή επίσημη εκπαίδευση των φοιτητών της μαιευτικής και στη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη των επαγγελματιών μαιών.

Οι περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής
Κανονισμοί του 2012

Παράρτημα V (Κανονισμός 2)
ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΤΥΠΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Κώδικας της Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών είναι ένα σύνολο αναμενόμενων εθνικών προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών. Υποστηρίζεται στενά και πρέπει να διαβάζεται από κοινού με τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας, τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών και τις Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής Άσκησης. Αυτά τα έγγραφα, μαζί με άλλα δημοσιευμένα πρότυπα πρακτικής, παρέχουν ένα πλαίσιο για την υπεύθυνη και αρμόδια μαιευτική άσκηση σε όλους τους τομείς: κλινική εφαρμογή, διοίκηση, εκπαίδευση και έρευνα.

Η επαγγελματική συμπεριφορά αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ένα πρόσωπο συμπεριφέρεται ενεργώντας με την επαγγελματική του ιδιότητα. Γενικά είναι αποδεκτό ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεών τους, οι επαγγελματίες διατηρούν υποδειγματικά πρότυπα της συμπεριφοράς, τα οποία γενικά δεν αναμένονται από το απλό κοινό.

10

Ο Κώδικας Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών και ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας στη Δημοκρατία είναι σχεδιασμένοι για πολλαπλά ακροατήρια: μαιές, φοιτήτριες/τές μαιευτικής, γυναίκες που λαμβάνουν μαιευτική φροντίδα, τις οικογένειές τους, άλλους επαγγελματίες υγείας, την κοινότητα γενικά, εργοδότες των μαιών, νομοθετικές αρχές μαιευτικής και αρχές προστασίας καταναλωτών.

Οι μαιές διαχειρίζονται τον εαυτό τους, προσωπικά και επαγγελματικά, με τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρούν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία του κοινού στο επάγγελμα και έχουν ευθύνη να παρέχουν ασφαλή και ικανή μαιευτική φροντίδα βασισμένη στις ανάγκες του ατόμου, της ομάδας, της κοινότητας και του επαγγέλματος.

Ορισμός της «μαίας»¹

Σύμφωνα με τον «Ορισμό της Μαίας» της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (Ντέρτταν 2011):

Η μαία:

- (α) Είναι το άτομο το οποίο έχει επιτυχώς ολοκληρώσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη μαιευτική πλήρως αναγνωρισμένο στη χώρα που εκπονείται και το οποίο είναι βασισμένο στις Θεμελιώδεις Δεξιότητες της Βασικής Μαιευτικής Πρακτικής της ΔΣΜ και στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της ΔΣΜ, έχει αποκτήσει τα απαιτούμενα προσόντα για να εγγράφει στο μητρώο μαιών ή/και είναι νόμιμα αδειούχος για να ασκεί τη μαιευτική και να χρησιμοποιεί το τίτλο **«μαία»**, και η οποία επιδεικνύει ικανότητα στην άσκηση της μαιευτικής.
- (β) Αναγνωρίζεται ως ο αρμόδιος και υπεύθυνος επαγγελματίας που εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες για να δώσει την απαραίτητη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της μετά τον τοκετό περιόδου, να διαχειρίζεται τους τοκετούς με ίδια ευθύνη και για να παρέχει φροντίδα στο νεογέννητο και το νήπιο. Αυτή η φροντίδα περιλαμβάνει τα προληπτικά μέτρα, την προώθηση της φυσιολογικής γέννησης, την ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και το παιδί, την πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα ή άλλη κατάλληλη βοήθεια και τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης.
- (γ) Έχει σημαντικό ρόλο στη συμβουλευτική και την αγωγή της υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και εντός της οικογένειας και της κοινότητας. Αυτή η συμβουλευτική και αγωγή υγείας πρέπει να περιλάβει την προγεννητική εκπαίδευση και προετοιμασία για την γονεϊκότητα και μπορεί να επεκταθεί στην υγεία των γυναικών, τη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και τη φροντίδα των παιδιών.
- (δ) Μπορεί να ασκήσει τα επαγγελματικά της καθήκοντα σε οποιοδήποτε περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού, της κοινότητας, των νοσοκομείων, των κλινικών ή των μονάδων υγείας.

¹ Ο όρος "μαία" για σκοπούς διευκόλυνσης της ανάγνωσης του κειμένου περιλαμβάνει και τον όρο "μαιευτής".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

1. Σκοπός του Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών είναι να:

- (α) Καθορίζει το σύνολο των ελάχιστων επιτρεπτών εθνικών επιπέδων επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών.
- (β) Ενημερώνει την κοινότητα για τα πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς που μπορεί να αναμένει από τις μαιές στη Δημοκρατία.
- (γ) Παρέχει στις γυναίκες, στις οικογένειές τους και στα ρυθμιστικά, εργοδοτικά και επαγγελματικά σώματα μια βάση για την αξιολόγηση της επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών.

2. Πλαίσιο εφαρμογής του Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών

Ο Κώδικας Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών εφαρμόζεται σε όλο το φάσμα και τα επίπεδα άσκησης της μαιευτικής.

Γενικές Αρχές Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών

Ο εν λόγω Κώδικας περιέχει δέκα δηλώσεις συμπεριφοράς που παρέχουν καθοδήγηση σε σχέση με τα ελάχιστα επιτρεπτά επίπεδα επαγγελματικής συμπεριφοράς οι οποίες έχουν αναπτυχθεί κάτω από τις ακόλουθες τρεις ευρείες **αρχές**:

- (α) Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική ικανά και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, τα πρότυπα και την επαγγελματική πρακτική.
- (β) Οι μαιές ασκούν μαιευτική, βασισμένη στην ατομοκεντρική προσέγγιση,
- (γ) Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική.

Υπάρχει κάποια επικάλυψη ή/και επανάληψη στις έννοιες και το περιεχόμενο των δηλώσεων συμπεριφοράς, οι οποίες καθώς απεικονίζουν την πραγματικότητα, δεν διαχωρίζονται ευδιάκριτα ούτε παραμένουν στατικές. Ο Κώδικας Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών είναι ένα σύγχρονο έγγραφο το οποίο είναι ευέλικτο και αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Σύνοψη Γενικών Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

1. Οι μαιείς ασκούν τη μαιευτική ικανά και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, τα πρότυπα και την επαγγελματική πρακτική

Οι μαιείς:

- (α) Ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό.
- (β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος και του ευρύτερου συστήματος υγείας.
- (γ) Ασκούν τη μαιευτική και συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη σχετική με το μαιευτικό επάγγελμα νομοθεσία.
- (δ) Σέβονται την αξιοπρέπεια, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις πεποιθήσεις κάθε γυναίκας που φροντίζουν, της οικογένειάς της, καθώς και των συναδέλφων και συνεργατών τους.
- (ε) Διαχειρίζονται προσωπικές πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την άσκηση του επαγγέλματος ως ιδιωτικές και εμπιστευτικές.
- (στ) Παρέχουν αμερόληπτα, τίμια και με ακρίβεια πληροφορίες σχετικές με τη μαιευτική φροντίδα και προϊόντα φροντίδας υγείας.

2. Οι μαιείς ασκούν μαιευτική βασισμένη στην ατομοκεντρική προσέγγιση

Οι μαιείς:

- (α) Εστιάζουν την πρακτική τους στις ανάγκες υγείας της γυναίκας, στις προσδοκίες και στις φιλοδοξίες της, και υποστηρίζουν την ενημερωμένη λήψη απόφασης και συγκατάθεσης από κάθε γυναίκα.
- (β) Προωθούν και διατηρούν σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γυναίκας και μαιίας.
- (γ) Διατηρούν και αυξάνουν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία της κοινωνίας στο μαιευτικό επάγγελμα.

3. Οι μαιείς ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική

Ανάλυση Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

1. Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό

- (α) Είναι προσωπικά υπόλογες στη γυναίκα και στο/στα νεογέννητο/ά της, στον εργοδότη τους και στο επάγγελμά τους για την παροχή ασφαλούς και ικανής μαιευτικής φροντίδας. Είναι ευθύνη κάθε μαιίας να διατηρεί την απαραίτητη ικανότητα για την τρέχουσα πρακτική. Η διατήρηση της ικανότητας περιλαμβάνει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη για διατήρηση και βελτίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων σχετικών με τη μαιευτική άσκηση, διοίκηση, εκπαίδευση και έρευνα.
- (β) Ασκούν μαιευτική που βασίζεται στο σεβασμό και την αναγνώριση του δικαιώματος της γυναίκας να λαμβάνει ακριβή πληροφόρηση, να προστατεύεται από πιθανά προβλήματα και να έχει την ελευθερία της ενημερωμένης επιλογής και συγκατάθεσης σε σχέση με τη φροντίδα της.
- (γ) Ασκούν μαιευτική σύμφωνα με τον ορισμό της μαιίας, όπως αυτός καθορίζεται από τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών (ΔΣΜ).
- (δ) Επιβεβαιώνουν ότι η ασφάλεια και η ποιότητα φροντίδας της γυναίκας και του νεογέννητου δεν κινδυνεύει ή διακυβεύεται από την ανάθεση, όταν μια πτυχή της φροντίδας ανατίθεται σε άλλη/ες μαιία/ες.
- (ε) Εάν δεν έχουν την ικανότητα ή τη θέληση να διαχειριστούν έναν τοκετό, π.χ. λόγω μιας έντονης προσωπικής πεποίθησης ή επαγγελματικής κρίσης, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η παρακολούθηση της κάθε γυναίκας από τον καταλληλότερο επαγγελματία.
- (στ) Γνωστοποιούν και αναφέρουν σε αρμόδιο άτομο ή αρχή οποιαδήποτε κατάσταση που μπορεί να μην είναι σύμφωνη με τα επαγγελματικά πρότυπα ή οποιαδήποτε αμφισβητήσιμη, ανήθικη ή παράνομη πρακτική και παρεμβαίνουν για να προστατεύσουν το άτομο εφόσον η κατάσταση δεν έχει διευθετηθεί.
- (ζ) Ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό που δεν επηρεάζεται από προσωπικούς περιορισμούς υγείας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του οιοσπνεύματος ή άλλων ουσιών που μπορεί να μειώσουν την ικανότητά τους να ασκούν τη μαιευτική με ασφάλεια και ποιότητα. Μαιές των οποίων η υγεία απειλεί την ικανότητά τους για ασφαλή πρακτική και επάρκεια δεξιοτήτων, έχουν την ευθύνη να επιδιώξουν βοήθεια για να επιλύσουν τις δικές τους ανάγκες υγείας. Αυτό μπορεί να περιλάβει την αναφορά εμπιστευτικής έκθεσης σε αρμόδιες αρχές.

2. Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος και του ευρύτερου συστήματος υγείας

- (α) Ασκούν τη μαιευτική σε συνεργασία με τη γυναίκα και σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος, π.χ. Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής Άσκησης, και τις νομικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες των μαιών, για να παρέχουν ασφαλή και αποτελεσματική μαιευτική φροντίδα και υπηρεσίες.
- (β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα ευρύτερα πρότυπα ασφάλειας, ποιότητας και υπευθυνότητας για ένα ασφαλές σύστημα υγείας, π.χ. καταγραφή, διαχείριση πληροφοριών, αναφορά περιστατικών, γνωστοποίηση/αναφορά και ανάλυση μη αναμενόμενων συμβάντων.
- (γ) Παίρνουν μαιευτικές αποφάσεις βασισμένες στις δυνατότητες και επιλογές της γυναίκας όσον αφορά το φυσικό, το κοινωνικό, το συναισθηματικό και το διανοητικό πεδίο ασφάλειας.
- (δ) Καθοδηγούνται από τον Οδηγό Παραπομπής και Αναφοράς Μαιευτικών Περιστατικών του Επαγγέλματος για την παραπομπή και τη αναφορά.
- (ε) Αναγνωρίζουν την επαγγελματική τους θέση και δεν αποδέχονται δώρα ή ωφελήματα τα οποία θα μπορούσαν να εκληφθούν ως μέσο επιρροής ή επιεικείας.

3. Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική και συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το μαιευτικό επάγγελμα

- (α) Γνωρίζουν τη νομοθεσία που διέπει το επάγγελμα και είναι βέβαιες ότι δεν εμπλέκονται σε πρακτικές που δεν προνοούνται από αυτή και δεν αναθέτουν σε άλλους δραστηριότητες που απαγορεύονται από αυτή.
- (β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τις νομικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες των μαιών.
- (γ) Εντοπίζουν παράνομη πρακτική συναδέλφων και άλλων συνεργατών στον χώρο της μαιευτικής άσκησης, διοίκησης, εκπαίδευσης ή έρευνας και έχουν την ευθύνη και υποχρέωση να αναφέρουν τέτοια συμπεριφορά σε αρμόδιες αρχές και να λάβουν μέτρα απαραίτητα για να προστατεύσουν το κοινό ανάλογα με τις ανάγκες του και το δημόσιο συμφέρον.
- (δ) Αναφέρουν παράνομη ή απαράδεκτη συμπεριφορά, η οποία αν δεν τύχει κατάλληλου χειρισμού από τους εργοδότες, οι μαιές μπορούν να αναφέρουν το θέμα σε αρμόδιο σώμα ή αρχή.
- (ε) Σέβονται τη γυναίκα, την οικογένεια και την περιουσία της. Ο σεβασμός αυτός ισχύει για τις μαιές συναδέλφους και συνεργάτες.
- (στ) Υποστηρίζουν την ορθολογιστική χρήση των πόρων.

4. Οι μαιές σέβονται την αξιοπρέπεια, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις πεποιθήσεις κάθε γυναίκας που φροντίζουν και της οικογένειάς της, καθώς και των συναδέλφων και συνεργατών τους

- (α) Σέβονται το άτομο και τις δυνατότητες της κάθε γυναίκας και υπερασπίζουν την αξιοπρέπεια και τον πολιτισμό της.
- (β) Αλληλεπιδρούν με συναδέλφους και συνεργάτες με τιμιότητα και σεβασμό.
- (γ) Ασκούντη μαιευτική αμερόληπτα. Αυτό περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα της μαιευτικής πράξης χωρίς να επηρεάζεται από τα στερεότυπα, τον πολιτισμό, το έθνος, το φύλο, τη σεξουαλικότητα, την ηλικία, τη θρησκεία, την πνευματικότητα, τη κοινωνικοοικονομική κατάσταση, τη κατάσταση της υγείας, τον τρόπο ζωής, ή άλλους παράγοντες.
- (δ) Στον προγραμματισμό και την παροχή αποτελεσματικής μαιευτικής φροντίδας, υποστηρίζουν πρότυπα διαπολιτισμικής και ασφαλούς μαιευτικής πράξης. Οι μαιές σέβονται και λαμβάνουν υπόψη τον πολιτισμό, τις αξίες, τις πεποιθήσεις, τις προσωπικές επιθυμίες και τις αποφάσεις κάθε γυναίκας και της οικογένειάς της.
- (ε) Απέχουν από εκφράσεις ρατσιστικές, φυλετικές, ομοφοβικές, ηλικιακές και άλλες επιβλαβείς και μεροληπτικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε κάθε γυναίκα που φροντίζουν και την οικογένειά της, καθώς και τους συναδέλφους και συνεργάτες τους. Οι μαιές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα εφόσον παρατηρήσουν τέτοιες επιβλαβείς και μεροληπτικές εκφράσεις και συμπεριφορές.
- (στ) Λαμβάνουν επαγγελματικές αποφάσεις σε σχέση με τα ενδιαφέροντα και τα δικαιώματα ενός ατόμου και δεν παραβαίνουν τη νομοθεσία ή παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα οποιουδήποτε ατόμου, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, των αιτητών ασύλου και των κρατουμένων.

5. Οι μαιές επεξεργάζονται τις προσωπικές πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την άσκηση του επαγγέλματος ως ιδιωτικές και εμπιστευτικές

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πρέπει να είναι σύμφωνη με τους περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμους του 2001 και 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Οι μαιές:

- (α) Έχουν ηθικές και νομικές υποχρεώσεις να επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα που λαμβάνουν λόγω επαγγέλματος ως εμπιστευτικά. Οι μαιές προστατεύουν την ιδιωτικότητα κάθε γυναίκας και της οικογένειάς της, περιορίζοντας τη χρήση τους μόνο για επαγγελματικούς σκοπούς.

- (β) Ανάλογα με την περίπτωση, ενημερώνουν την γυναίκα ότι είναι αναγκαίο να αποκαλύψουν σε συνεργάτες πληροφορίες που μπορεί να είναι σημαντικές στη λήψη επαγγελματικής απόφασης από μέρους τους.
- (γ) Επιδιώκουν τη συγκατάθεση από κάθε γυναίκα ή εκπροσώπους της πριν αποκαλύψουν πληροφορίες. Ελλείψει της συγκατάθεσης χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση σχετικά με την ανάγκη να αποκαλυφθούν ιδιαίτερες λεπτομέρειες. Οι μαίες αναγνωρίζουν ότι μπορεί να απαιτηθεί από τη νομοθεσία να αποκαλύψουν ορισμένες πληροφορίες για επαγγελματικούς λόγους.

6. Οι μαίες παρέχουν αμερόληπτα, τίμια και με ακρίβεια πληροφορίες σχετικές με τη μαιευτική φροντίδα και προϊόντα φροντίδας υγείας

- (α) Παρέχουν συμβουλές για οποιαδήποτε φροντίδα ή προϊόν, εξηγούν πλήρως τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των εναλλακτικών προϊόντων ή της φροντίδας έτσι ώστε τα άτομα να μπορούν να κάνουν ενημερωμένες επιλογές. Απέχουν από τη συμμετοχή στη διαφήμιση, την παραπληροφόρηση ή τη διαστρέβλωση όσον αφορά τα προϊόντα φροντίδας υγείας.
- (β) Παρουσιάζουν με ακρίβεια τη φύση της μαιευτικής φροντίδας που παρέχουν και παίρνουν συγκατάθεση για εφαρμογή της φροντίδας.
- (γ) Όπου μια συγκεκριμένη φροντίδα ή ένα συγκεκριμένο προϊόν ενθαρρύνεται, διασφαλίζουν ότι οι συμβουλές τους είναι βασισμένες σε επαρκή γνώση και όχι σε εμπορικές ή άλλες μορφές κέρδους. Οι μαίες απέχουν από την παραπλανητική επικύρωση υπηρεσιών ή προϊόντων.

18

7. Οι μαίες εστιάζουν την πρακτική τους στις ανάγκες υγείας της γυναίκας, στις προσδοκίες, στις φιλοδοξίες και στην ενημερωμένη λήψη απόφασης και συγκατάθεσης από κάθε γυναίκα

- (α) Διασφαλίζουν ώστε η γυναίκα να είναι κυρίαρχος στη μαιευτική φροντίδα και να δίνει τη ενημερωμένη συγκατάθεσή της για τη μαιευτική φροντίδα που θα δεχθεί.
- (β) Υποστηρίζουν την υγεία και ευημερία κάθε γυναίκας, προωθώντας και διατηρώντας πρακτικές που ενδυναμώνουν την αυτοπεποίθηση και την ευημερία της.
- (γ) Επικοινωνούν με τέτοιο τρόπο, ώστε η γυναίκα και η οικογένειά της να μπορούν να καταλαβαίνουν και να συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία της τεκνοποίησης.
- (δ) Υποστηρίζουν την ενημερωμένη λήψη απόφασης. Όπου η γυναίκα επιθυμεί, η μαία ενημερώνει άτομο της οικογένειάς της που τη βοηθά στην κατανόηση της κατάστασης της υγείας της, βοηθώντας την να λαμβάνει ενημερωμένες αποφάσεις,

- (ε) Σε καταστάσεις όπου η γυναίκα είναι ανίκανη ή απρόθυμη να αποφασίσει ή να μιλήσει ανεξάρτητα, προσπαθούν να διασφαλίσουν ώστε η θέση της γυναίκας να αντιπροσωπεύεται από συνήγορο, κατά προτίμηση της επιλογής της.
- (στ) Συνηγορούν, υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων της γυναίκας και της οικογένειάς της σε σχέση με τη μαιευτική φροντίδα.

8.Οι μαιές προωθούν και διατηρούν σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γυναίκας και μαιάς

- (α) Γνωρίζουν ότι το γνωσιολογικό υπόβαθρο που υπάρχει μεταξύ της γυναίκας και της μαιάς μπορεί να καθιστά τη γυναίκα τρωτή και ευάλωτη σε εκμετάλλευση. Η μαιά αναγνωρίζει αυτήν την πιθανή αδυναμία και προστατεύει ενεργά την αξιοπρέπεια και αυτοεκτίμηση αυτών που φροντίζει. Η διαφορά στο γνωσιολογικό υπόβαθρο μεταξύ γυναίκας και μαιάς μπορεί να είναι μεγαλύτερη όταν η γυναίκα έχει περιορισμένη γνώση, νιώθει φόβο ή πόνο ή έχει ανάγκη από βοήθεια και φροντίδα ή δοκιμάζει μια άγνωστη απώλεια στην αυτοεικόνα της. Αυτές οι συνθήκες κάνουν τη γυναίκα πιο ευάλωτη και οι μαιές το αναγνωρίζουν και το διαχειρίζονται ηθικά.
- (β) Λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να καθιερωθεί το αίσθημα εμπιστοσύνης και να προστατευθεί η φυσική, ψυχολογική, συναισθηματική, κοινωνική και πολιτιστική ευημερία της κάθε γυναίκας κατά τη διάρκεια της μαιευτικής φροντίδας. Οι μαιές προστατεύουν τις γυναίκες που είναι ευάλωτες, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών με αναπηρίες και ψυχική νόσο, από εκμετάλλευση και φυσική βλάβη,
- (γ) Έχουν ευθύνη να διατηρούν επαγγελματικά όρια μεταξύ αυτών και της κάθε γυναίκας που φροντίζουν, καθώς και άλλων ατόμων που ορίζει η γυναίκα ως εμπλεκόμενους στη φροντίδα της.
- (δ) Γνωρίζουν ότι εκτός του επαγγελματικού ρόλου, πληρούν και άλλους ρόλους ως μέλη οικογενειών, ως φίλες και ως μέλη της κοινωνίας. Γνωρίζουν ότι οι πολλαπλοί ρόλοι μπορεί να επηρεάσουν ευμενώς και δυσμενώς τα αποτελέσματα της μαιευτικής φροντίδας και ότι η επαγγελματική τους συμπεριφορά έχει πρόθεση πάντα το όφελος της γυναίκας. Όταν φροντίζουν γυναίκα ή μέλη της οικογένειάς της με τα οποία υπάρχει διπλή σχέση, τη συμβουλεύουν να επιδώσει ανεξάρτητη συμβουλή λόγω της ύπαρξης πραγματικής ή δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων,
- (ε) Γνωρίζουν ότι οι σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ μαιάς και γυναίκας, του συντρόφου της ή των μελών της οικογένειας της γυναίκας με την οποία έχει έρθει σε επαγγελματική σχέση είναι ακατάλληλες. Τέτοιες σχέσεις αυτόματα δημιουργούν ερωτήματα ακεραιότητας των μαιών σε σχέση με εκμετάλλευση λόγω ευπάθειας μιας γυναίκας που είναι υπό την φροντίδα τους. Η συγκατάθεση δεν είναι μια αποδεκτή δικαιολογία στην περίπτωση της σεξουαλικής ή της πολύ στενής σχέσης μέσα στην επαγγελματική σχέση.

(στ) Λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων και της ιδιοκτησίας της κάθε γυναίκας που φροντίζουν, καθώς και των μελών της οικογένειάς της.

9. Οι μαιές διατηρούν και αυξάνουν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία της κοινωνίας στο μαιευτικό επάγγελμα

- (α) Η συμπεριφορά των μαιών διατηρεί και επαυξάνει τη δημόσια εμπιστοσύνη και αξιοπιστία στο μαιευτικό επάγγελμα.
- (β) Οι παράνομες και ανήθικες ενέργειες των μαιών στην προσωπική τους ζωή διακυβεύουν την καλή φήμη του επαγγέλματος και τη δική τους. Εάν η καλή φήμη, είτε μεμονωμένων μαιών, είτε του επαγγέλματος, μειωνόταν, αυτό θα μπορούσε να μειώσει την εμπιστοσύνη που υπάρχει μεταξύ του μαιευτικού επαγγέλματος, των γυναικών και της κοινωνίας γενικότερα. Η σχέση εμπιστοσύνης είναι απαραίτητη για αποτελεσματική παροχή μαιευτικής φροντίδας.
- (γ) Οι μαιές λαμβάνουν υπόψη τις ηθικές υποχρεώσεις του μαιευτικού επαγγέλματος καθώς ασκούν το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και συμμετοχής σε δημόσιες, πολιτικές και ακαδημαϊκές συζητήσεις ή/και εκδόσεις του.

10. Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική

- (α) Ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθικά, σύμφωνα με τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας, με σκοπό τη συνεχή μάθηση μέσα από την εμπειρία και συμβάλλοντας στην προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη.
- (β) Αναπτύσσουν και διατηρούν κατάλληλη και επίκαιρη μαιευτική πρακτική, υποστήριξη και φροντίδα για κάθε γυναίκα και οικογένεια που φροντίζουν.
- (γ) Αξιολογούν τη δική τους συμπεριφορά και ικανότητα σε σχέση με τα πρότυπα του μαιευτικού επαγγέλματος.
- (δ) Συμβάλλουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των φοιτητών και των συναδέλφων.
- (ε) Συμβάλλουν σε έρευνες σύμφωνα με αναγνωρισμένες κατευθυντήριες οδηγίες για την έρευνα και δεν παραβιάζουν το καθήκον τους προς τη γυναίκα.
- (στ) Κοινοποιούν στη γυναίκα που φροντίζουν και τους εργοδότες τους (εάν εφαρμόζεται) για όποια μείωση στη δυνατότητά τους να ασκούν τη μαιευτική λόγω υγείας, κοινωνικών και άλλων παραγόντων, ενώ διερευνούν τρόπους εξεύρεσης επίλυσης του προβλήματος.

Ο Κώδικας δεν προτίθεται να δώσει επαγγελματική συμβουλή σε ειδικά ζητήματα και ειδικούς τομείς πρακτικής. Περισσότερο εντοπίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος. Για τη διατήρηση των εθνικών επιπέδων μαιευτικής άσκησης, οι μαιές φέρουν ευθύνη για την ανανέωση και εκσυγχρονισμό των γνώσεων τους σε θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς. Αν και οι υποχρεωτικές λέξεις όπως **«πρέπει»**, **«θα»**, **«να»** δεν χρησιμοποιούνται στον Κώδικα, θεωρείται ότι οι **«δηλώσεις συμπεριφοράς»** που αναφέρονται στον Κώδικα είναι υποχρεωτικές από τις μαιές.

Παραβίαση του Κώδικα μπορεί να αποτελέσει είτε μία κακή πρακτική είτε μια μη επαγγελματική συμπεριφορά.

Για τους σκοπούς του Κώδικα αυτού, οι όροι ερμηνεύονται ως ακολούθως:

«κακή πρακτική» σημαίνει τη συμπεριφορά που είναι αντίθετη προς τα αποδεκτά και συμφωνηθέντα πρότυπα καλής πρακτικής του επαγγέλματος, π.χ. την παραβίαση της εμπιστευτικότητας στη σχέση γυναίκα-μαιών.

21

«μη επαγγελματική συμπεριφορά» σημαίνει τη λανθασμένη ή κακή ή ακατάλληλη συμπεριφορά από τη μαιά, εκτός του πλαισίου της μαιευτικής άσκησης, π.χ. τη σεξουαλική κακοποίηση, κλοπή ή μέθη και την ακατάλληλη συμπεριφορά σε δημόσια θέα.

«μη ικανοποιητική επαγγελματική συμπεριφορά» σημαίνει την επαγγελματική συμπεριφορά κάτω από τα πρότυπα που αναμένονται εύλογα από μια μαιά με ισοδύναμο επίπεδο εκπαίδευσης ή εμπειρίας. Αυτό περιλαμβάνει τη συμπεριφορά που γενικά δεικνύει ανικανότητα, διακυβεύει τη φροντίδα ή και δυσφημεί το μαιευτικό επάγγελμα.

Ερμηνεία Όρων σύμφωνα με τον Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών (ΚΕΣΜ)

Άτομα/Άτομο

Ο όρος αυτός σημαίνει όλα τα άτομα τα οποία συμμετέχουν ή λαμβάνουν οποιαδήποτε μαιευτική φροντίδα/υπηρεσία (άμεσα ή έμμεσα) όπως γυναίκες, άνδρες, παιδιά, οικογένειες, κοινότητες, συνάδελφους, συνεργάτες.

«Ανάθεση καθηκόντων»

Η μετάθεση της εξουσίας σε κάποιο ικανό άτομο να διεκπεραιώσει ένα συγκεκριμένο καθήκον σε μια συγκεκριμένη περίπτωση που μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να χρειάζεται άμεση επίβλεψη.

Υπευθυνότητα κατά την ανάθεση

Η μαία που αναθέτει εργασία σε άλλα άτομα παραμένει υπεύθυνη για την καταλληλότητα αυτής της ανάθεσης, για την επίβλεψη και τη διαβεβαίωση ότι το άτομο που του ανατέθηκε η εργασία είναι ικανό να τη διεκπεραιώσει με ασφάλεια και ποιότητα.

Η εν λόγω μαία που αναθέτει έχει την ευθύνη να παραδώσει το πλάνο φροντίδας και να σιγουρευτεί ότι οι στόχοι υγείας για τον αποδέκτη φροντίδας εκπληρώνονται.

Ευθύνη κατά την ανάθεση

Καθήκοντα μπορούν να ανατεθούν σε άτομα που οι μαίες κρίνουν ότι είναι ικανά να τα διεκπεραιώσουν. Εάν κάποιο άτομο εργοδοτείται, είναι ευθύνη του εργοδότη να βεβαιωθεί ότι αυτό το άτομο έχει επαρκή γνώση και εκπαίδευση για να διεκπεραιώσει την εργασία που του ανατέθηκε από τη μαία.

Εάν σε οποιαδήποτε περίπτωση, είτε οι μαίες είτε το άτομο στο οποίο ανατίθεται η εργασία, νιώθουν ότι το συγκεκριμένο άτομο δεν μπορεί να ανταπεξέλθει, τότε δεν πρέπει να γίνει η ανάθεση.

22

Πριν από οποιαδήποτε ανάθεση καθηκόντων η μαία πρέπει να λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

- (α) Την κατάσταση του υπό φροντίδα ατόμου.
- (β) Την ικανότητα των ατόμων τα οποία είναι υπεύθυνα για την φροντίδα του, η οποία πρέπει να υποστηρίζεται με στοιχεία και έγγραφα.
- (γ) Πόσο συχνά θα πρέπει να επαναξιολογείται η κατάσταση του υπό φροντίδα ατόμου σε σχέση με τη συνεχή ανάθεση κάποιων καθηκόντων για φροντίδα.
- (δ) Τη συνεχή υποστήριξη αυτών που αναλαμβάνουν καθήκοντα.

Εάν έχει γίνει ανάθεση καθήκοντος, το άτομο είναι υπεύθυνο να δίνει αναφορά σε προϊστάμενο εφόσον υπάρχει. Η μαία που αναθέτει οποιοδήποτε καθήκον έχει συνεχή ευθύνη να κρίνει την καταλληλότητα της ανάθεσης:

- (α) Μέσω της επαναξιολόγησης του υπό φροντίδα ατόμου σε τακτά διαστήματα για να επιβεβαιώνεται ότι παραμένει η κατάστασή του σταθερή και προβλέψιμη.
- (β) Παρατηρώντας τους παροχείς φροντίδας για να διαπιστώνει αν είναι ικανοί να φροντίζουν τον αποδέκτη φροντίδας με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.
- (γ) Αξιολογώντας κατά πόσο πρέπει να συνεχιστεί η ανάθεση καθηκόντων σε συγκεκριμένα άτομα.

Τεκμηρίωση κατά την ανάθεση

Η εκτίμηση, ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση της φροντίδας του αποδέκτη φροντίδας υγείας πρέπει να τεκμηριώνεται. Η μαία έχει την ευθύνη να διαβεβαιώνεται ότι οποιοδήποτε καθήκον ανατέθηκε, έχει τεκμηριωθεί κατάλληλα.

Η τεκμηρίωση με έγγραφα πρέπει να δείχνει ξεκάθαρα οποιαδήποτε διαδικασία για τη λήψη μιας απόφασης και πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένα άτομα. Το πιο κατάλληλο μέρος για την καταγραφή αυτών των πληροφοριών πρέπει να αποφασίζεται με βάση το εργασιακό περιβάλλον, π.χ. αρχεία και πλάνα για τον αποδέκτη φροντίδας υγείας. Σε κάθε ανάθεση καθηκόντων, τα ονόματα αυτών που τα αναλαμβάνουν πρέπει να δηλώνονται ξεκάθαρα.

Οι μαίες είναι υπεύθυνες για τη συνεχή αξιολόγηση της ικανότητας των ατόμων που έχουν αναλάβει κάποιο καθήκον.

«Γυναίκα»

Ο όρος **«γυναίκα»** ανάλογα με τη φροντίδα ή την υπηρεσία που προσφέρεται από τη μαία έχει την έννοια της γυναίκας κάθε ηλικίας, π.χ. παιδική, εφηβική, νεανική, ενήλικα γυναίκα, υπερήλικα. Κυρίως, όμως, αναφέρεται στη γυναίκα αναπαραγωγικής ηλικίας και κυρίως στη γυναίκα κατά τη διαδικασία τεκνοποίησης και μητρότητας: πριν από τη σύλληψη και κατά τη κύηση, τον τοκετό και τη λοχεία.

Επίσης, στον Κώδικα όπου χρησιμοποιείται ο όρος **«γυναίκα»** σημαίνει **«τη γυναίκα και το/α νεογέννητό/ά της»**, καθώς οι μαίες θεωρούν τη μητέρα και το νεογέννητό της ως αναπόσπαστη μονάδα.

«Εκπρόσωπος της γυναίκας και του νεογνού»

Είναι ένα πρόσωπο που έχει το δικαίωμα νόμιμα να ενεργήσει εξ ονόματος της γυναίκας ή του νεογνού της.

«Επαγγελματικά όρια»

Είναι το πλαίσιο που καθορίζει τη σχέση μεταξύ μαίας και γυναίκας - νεογνού και άλλων σημαντικών για τη γυναίκα προσώπων. Αυτό το πλαίσιο διευκολύνει την ασφαλή και ποιοτική πρακτική με σκοπό την ικανή και αποτελεσματική μαιευτική φροντίδα. Το πλαίσιο στην επαγγελματική σχέση καθορίζεται από την υπό- ή υπέρ-εμπλοκή της μαίας στην παροχή μαιευτικής φροντίδας.

«Επαγγελματικά Πρότυπα»:

Τα πρότυπα αυτά περιλαμβάνουν:

- (α) Τον Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών.
- (β) Τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας.
- (γ) Τις Εθνικές Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες της Μαιευτικής Άσκησης.

- (δ) Τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών.
- (ε) Τον Οδηγό Αναφοράς και Παραπομπής Μαιευτικών Περιστατικών.
- (στ) Το Πρόγραμμα Συνεχούς Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Μαιών.
- (ζ) Τις διατάξεις των περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμων του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.
- (η) Άλλες πρόνοιες και κανονισμούς που εκδίδονται για τη μαιευτική από τις Κυπριακές Ρυθμιστικές Αρχές, όπως το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής.
- (θ) Άλλες συστάσεις, πρότυπα, θέσεις που εκδίδονται από μεγάλους οργανισμούς υγείας και επαγγελματικά σώματα μαιών, όπως ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών, η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, κ.ά.

«Ευθύνη»

Είναι μια μορφή εμπιστοσύνης. Η κατάσταση κατά την οποία είναι κάποιος υπόλογος σε κάποιον/ους για κάτι ή είναι υπεύθυνος για κάποιον/ους.

«Ικανότητα»

Αποτελεί τον συνδυασμό διαφόρων γνωσιολογικών ιδιοτήτων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών. Ικανότητα χωρίς γνώση, κατανόηση και κατάλληλη συμπεριφορά δεν ισούται με ικανή πρακτική. Ικανότητα θεωρείται **«η επιδεξιότητα και η δυνατότητα να ασκεί κανείς το επάγγελμά του με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα χωρίς να χρειάζεται άμεση επίβλεψη»**. Συνεπώς, να είναι υπεύθυνος γι' αυτήν την άσκηση και υπόλογος στο κοινό για τις πράξεις του.

«Ικανότητα άσκησης»

Δηλώνει την καταλληλότητα των μαιών να είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Μαιών με βάση τα αναφερόμενα πιο πάνω **«Επαγγελματικά Πρότυπα»**.

«Μαία»

Νομικά κατοχυρωμένος τίτλος που σημαίνει την εγγεγραμμένη μαία που είναι εξουσιοδοτημένη να ασκεί τη μαιευτική στη Δημοκρατία, σύμφωνα με τους περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμους του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Για τους σκοπούς του Κώδικα αυτού, αναφέρεται, επίσης, στις φοιτήτριες και στους φοιτητές της μαιευτικής. Στον Κώδικα, για σκοπούς ευκολίας, όπου αναφέρεται ο όρος “μαία” έχει την έννοια “μαία-μαιευτής”.

«Συνάδελφοι»

Περιλαμβάνει τις άλλες μαιές, φοιτητές και φοιτήτριες της μαιευτικής, άλλους επαγγελματίες φροντίδας υγείας και άλλους που νόμιμα εμπλέκονται στην φροντίδα της γυναίκας και του νεογνού.

«Σύντροφος/Οικογένεια»

Σημαίνει τον άμεσο σύντροφο και την οικογένεια της γυναίκας, όπως καθορίζονται από την ίδια τη γυναίκα. Ο όρος **«οικογένεια»** περιλαμβάνει το πλήρες φάσμα μορφών οικογενειακής κατάστασης που μπορεί να υπάρξει σήμερα και μπορεί να περιλαμβάνει τους πατέρες των νεογνών, τους συζύγους, συντρόφους, άλλα παιδιά, αδέρφια, γονείς ή/ και παππούδες. Μερικές φορές περιλαμβάνει φίλους, συγγενείς και άλλους που σχετίζονται με τη γυναίκα. Μπορεί να περιλαμβάνει κάποια μέλη της οικογένειας που δεν βρίσκονται κοντά της. Περιλαμβάνει άτομα υπό μορφή εννοιολογικής σχέσης με τη γυναίκα και το νεογνό ή τα νεογνά της που φροντίζονται από τη μαία και παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή τους.

«Υπευθυνότητα»

Η αρχή κατά την οποία τα άτομα, οι οργανισμοί και η κοινότητα είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους και μπορούν, όταν χρειαστεί, να λογοδοτήσουν σε τρίτους για αυτές.

Υποσημειώσεις

1. Γνωστοποίηση/Αναφορά: Αφορά τη γραπτή ή/και προφορική αναφορά μαιάς ή άλλου ατόμου σε εργοδότη ή αρμόδιο σώμα. Η γνωστοποίηση/αναφορά αφορά κακή πρακτική ή μη ικανοποιητική επαγγελματική συμπεριφορά μαιάς. Πολλοί οργανισμοί περιλαμβάνουν οδηγίες αναφοράς για περιπτώσεις καταγγελιών και αναφορών. Επίσης, περιλαμβάνουν και μέτρα προστασίας των μαιών που επισημαίνουν και κοινοποιούν ή καταγγέλλουν μια **«κακή πρακτική»** ή μια **«μη ικανοποιητική συμπεριφορά»** συναδέλφων. Η κοινοποίηση ορίζεται ως η κοινοποίηση πληροφοριών για να προστατευτεί το δημόσιο συμφέρον. Συνήθως αφορά κοινοποίηση πληροφοριών από νυν ή πρώην εργοδοτούμενες μαιές ενός οργανισμού, σχετικά με κακή συμπεριφορά, παράνομη και ανήθικη πρακτική που είναι στη δικαιοδοσία των εργοδοτών σε ένα πρόσωπο ή οργανισμό που έχει τη δύναμη και το κύρος να αναλάβει δράση. Το πρόσωπο ή ο οργανισμός, στον οποίο γίνεται η κοινοποίηση, μπορεί να είναι εκτός του εσωτερικού συστήματος αναφοράς του οργανισμού του οποίου το πρόσωπο είναι ή ήταν εργοδοτούμενο.

2. Δώρα και Φιλοδώρηματα: Οι μαιές δεν επιτρέπεται να λάβουν δώρα ή ωφελήματα που ενδεχομένως να επηρεάσουν τη φροντίδα ή τις αποφάσεις που λαμβάνουν κατά την άσκηση της μαιευτικής. Αναγνωρίζοντας την πραγματική ανάγκη κάποιων ανθρώπων να επιδείξουν την εκτίμησή τους για τη φροντίδα που δέχθηκαν από τη μαία προσφέροντας μικρή αναγνώριση υπό μορφή δώρου ή προνομίου, να ισχύουν τα πιο κάτω:

(α) Οι μαιές μπορούν να αποδεχτούν συμβολικά ή μικρού κόστους δώρα προσφερόμενα ως ένδειξη εκτίμησης και όχι για διασφάλιση χάρης. Δεν αποδέχονται δώρα πέραν των συμβολικών, ούτε δώρα σε μετρητά εκτός από την συζητημένη αμοιβή για προσφερθείσα υπηρεσία στον ιδιωτικό τομέα.

- (β) Οι μαιές λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να επιβεβαιώνεται ότι ούτε αυτές ούτε η άμεση οικογένειά τους δέχονται δώρα ή ωφελήματα τα οποία ένας αμερόληπτος παρατηρητής θα μπορούσε να εκλάβει ως μέσο διασφάλισης επιρροής ή ωφέλειας.
- (γ) Περαιτέρω συγκεκριμένη καθοδήγηση μπορεί να ληφθεί από Κώδικες Δεοντολογίας σχετικών κυβερνητικών αρχών στην αρμοδιότητα των οποίων ανήκει η παροχή υπηρεσιών υγείας, των ηθικών και δίκαιων εμπορικών συναλλαγών, αρχών υγιούς ανταγωνισμού, καθώς και των ιδιωτικών εργοδοτών και επαγγελματικών συνδέσμων.

3. Ευγένεια και Ενσυναίσθηση: Η ευγένεια και η ικανότητα ενσυναίσθησης είναι αδιαμφισβήτητα ποιοτικά χαρακτηριστικά επαγγελματικής συμπεριφοράς που απαιτούνται από τις μαιές. Η ευγένεια μικραίνει την απόκλιση στη δύναμη μεταξύ της μαιάς και της γυναίκας και ενισχύει την ασφάλεια και τον σεβασμό μεταξύ τους. Ένας από τους μεγαλύτερους τομείς παραπόνων μη ικανοποιητικής επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών είναι η απουσία ενσυναίσθησης, συμπόνιας ή/ και ευγένειας. Αντιθέτως, οι αποδέκτες των υπηρεσιών και φροντίδας της μαιάς είναι εντυπωσιασμένοι από τις μαιές που επιδεικνύουν απλές πράξεις ευγένειας, σεβασμού του ατόμου και εκτίμησης.

4. Μαιευτική άσκηση σε όλα τα επίπεδα: Στο πρωτοβάθμιο επίπεδο σχετίζεται και με κείμενα που έχουν αναπτυχθεί και κατατεθεί στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας με σκοπό τη συμμετοχή των μαιών στο Γενικό Σύστημα Υγείας. Αυτά περιλαμβάνουν τις ελάχιστες υποδομές, τις μαιευτικές διαδικασίες σε πρωτοβάθμιο επίπεδο και τον Οδηγό Αναφοράς και Παραπομπής Μαιευτικών Περιστατικών.

5. Σχετική Νομοθεσία: Ο όρος «**Σχετική Νομοθεσία**» περιλαμβάνει τους νόμους που σχετίζονται με την εκπαίδευση και άσκηση της μαιευτικής, το Γενικό Σύστημα Υγείας, τη χρήση φαρμάκων και θεραπευτικών μέσων, και άλλη νομοθεσία που ρυθμίζει τομείς όπως η εγκληματική συμπεριφορά (π.χ. επίθεση, δολοφονία) και αμέλεια.

6. Συμπληρωματικές, εναλλακτικές θεραπείες και ομοιοπαθητική: Οποιοδήποτε άτομο το οποίο βρίσκεται υπό την φροντίδα της μαιάς και επιθυμεί να συνεχίσει την ομοιοπαθητική ή εναλλακτική θεραπεία του, έχει κάθε δικαίωμα και η μαιά οφείλει να το σεβαστεί. Εάν είναι υπεύθυνες για τις εναλλακτικές θεραπείες, οι μαιές πρέπει να είναι σίγουρες ότι είναι ικανές να το κάνουν αποτελεσματικά και με ασφάλεια. Πρέπει να βεβαιωθούν ότι οποιεσδήποτε ομοιοπαθητικές θεραπείες ή βοτανολογικές δεν αντενδείκνυνται με ορισμένα φάρμακα που παίρνει η γυναίκα και να την συμβουλευτούν σχετικά. Όπως οι μαιές γνωρίζουν τις οδηγίες διαχείρισης των φαρμάκων, αναμένεται να γνωρίζουν και να διαχειρίζονται τις εναλλακτικές θεραπείες με την ίδια ασφάλεια. Η γυναίκα έχει το δικαίωμα της ενημερωμένης επιλογής και στις εναλλακτικές θεραπείες. Σε περιπτώσεις που οι μαιές δουλεύουν ανεξάρτητα, η αυτοαξιολόγηση της ικανότητας και της υπευθυνότητάς τους είναι

ιδιαίτερα σημαντική. Εξάλλου όλες οι εγγεγραμμένες μαιές πρέπει να έχουν λάβει επιτυχή κατάρτιση και πιστοποίηση ικανότητας για να εξασκούν εναλλακτικές και συμπληρωματικές θεραπείες.

7. Τομείς Εφαρμογής του Κώδικα: Ο Κώδικας αφορά τις μαιές στους τομείς της κλινικής άσκησης της μαιευτικής, του σχεδιασμού και διοίκησης, της ανάπτυξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων για την υγεία, της διαχείρισης προγραμμάτων μαιευτικής, της νομοθετικής ρύθμισης, της εκπαίδευσης και της έρευνας.

8. Οι μαιές διασφαλίζουν τη λήψη ενημερωμένης συγκατάθεσης των γυναικών κατά τη παροχή μαιευτικής φροντίδας: Οι μαιές βεβαιώνονται ότι έχουν τη συγκατάθεση της γυναίκας πριν από την εφαρμογή οποιασδήποτε φροντίδας ή θεραπείας και υποστηρίζουν το δικαίωμά της για πλήρη εμπλοκή στις αποφάσεις για τη φροντίδα της. Θεωρούν ότι η κάθε γυναίκα έχει τη νοητική ικανότητα και το δικαίωμα να αποδεχτεί ή να αρνηθεί τη φροντίδα ή θεραπεία. Η ικανότητα στη λήψη συγκατάθεσης από πλευράς της γυναίκας περιορίζεται από αδυναμία να κατανοήσει, να συγκρατήσει και να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που της παρέχονται. Η αξιολόγηση της ικανότητας για συγκατάθεση εναπόκειται στη μαιά που παρέχει τη φροντίδα και τη θεραπεία.

Η διαδικασία για τη λήψη συγκατάθεσης γίνεται με απόλυτη διαφάνεια και επαγγελματική υπευθυνότητα. Οι μαιές καταγράφουν με ακρίβεια όλες τις συζητήσεις και τις αποφάσεις που έχουν προηγηθεί πριν τη λήψη συγκατάθεσης. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που η γυναίκα αδυνατεί να δώσει την συγκατάθεσή της λόγω, για παράδειγμα, αναισθησίας, οι μαιές μπορούν να δράσουν χωρίς τη συγκατάθεσή της εάν αυτό είναι το καλύτερο για τη γυναίκα αυτή. Ιατρική παρέμβαση που θεωρείται να είναι προς όφελος της άλλα μπορεί να περιμένει μέχρι η γυναίκα να είναι σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή της, πρέπει να γίνεται μετά την εξασφάλιση συγκατάθεσης. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση στην οποία η γυναίκα έχει εκ των προτέρων αρνηθεί τη συγκεκριμένη θεραπεία.

Οι μαιές θεωρούν ότι η λήψη συγκατάθεσης δεν είναι ένα απλό γεγονός αλλά μια διαδικασία. Οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται με κατανοητό τρόπο και η γυναίκα να έχει αρκετό χρόνο στη διάθεσή της για να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που της δόθηκαν και να κάνει οποιαδήποτε ερώτηση επιθυμεί. Οι μαιές δεν πρέπει να υποθέτουν ότι η γυναίκα έχει επαρκείς γνώσεις για να πάρει απόφαση ακόμη και για την βασική φροντίδα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου για παράδειγμα η συγκατάθεση δόθηκε από τη γυναίκα μετά από εξαπάτηση ή δεν της δόθηκαν επαρκείς πληροφορίες, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον ισχυρισμό ποινικού αδικήματος. Παρόλα αυτά το ποινικό δίκαιο εμπλέκεται μόνο σε πολύ ακραίες περιπτώσεις.

Η μαία που εκτελεί μια διαδικασία είναι και το άτομο που λαμβάνει τη συγκατάθεση, αν και υπάρχουν πολλές καταστάσεις όπου αυτό μπορεί να ανατεθεί σε κάποια άλλη μαία.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει δυσκολία στην κατανόηση της διαδικασίας λόγω διαφοράς στη γλώσσα, πιθανόν να χρειαστεί κάποιος μεταφραστής για να βοηθήσει στην κατανόηση των πληροφοριών που δίνονται.

Οι μαίες λαμβάνουν τη συγκατάθεση των γυναικών που φροντίζουν λεκτικά, γραπτά ή έμμεσα με τη συνεργασία τους. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να δηλώσουν και την άρνησή τους. Εάν όμως η θεραπεία είναι μακροσκελής, περίπλοκη ή εμπερικλείει κινδύνους, τότε θα πρέπει να υπάρξει η γραπτή συγκατάθεση της γυναίκας. Είναι εξίσου σημαντικό να υπάρχει γραπτά και η άρνηση της γυναίκας για θεραπεία.

Οι μαίες αναγνωρίζουν και σέβονται προηγούμενες αποφάσεις τους που είναι δεσμευτικά νομικά έγγραφα. Αναγνωρίζουν και σέβονται τοπικά πρωτόκολλα και νομοθεσίες που επηρεάζουν τη φροντίδα ή τη θεραπεία που παρέχουν σε άτομα κάτω των δεκαέξι (16) ετών. Τα παιδιά δεκαέξι μέχρι δεκαεπτά (16-17) χρονών θεωρείται ότι μπορούν να αποφασίσουν από μόνοι τους, αν και καλό θα ήταν να εμπλακούν και οι γονείς στην όλη διαδικασία. Οι γονείς ή οι κηδεμόνες μπορούν να αναιρέσουν την άρνηση του παιδιού μέχρι τα δεκαοχτώ (18) του χρόνια. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ίσως να χρειαστεί και η παρέμβαση του δικαστηρίου.

Οι μαίες εφαρμόζουν τις διαδικασίες λήψης συγκατάθεσης και σε άτομα με διανοητική στέρηση. Ένα άτομο μπορεί να θεωρηθεί διανοητικά στερημένο για αρκετούς λόγους. Μπορεί να είναι προσωρινοί λόγοι, όπως είναι για παράδειγμα η χρήση συγκεκριμένων χαπιών ή μακροπρόθεσμοι λόγοι όπως διανοητικές αρρώστιες, αναισθησία ή και κώμα. Όταν ένα άτομο θεωρείται ανίκανο να παρέχει τη συγκατάθεσή του ή όταν οι επιθυμίες αυτού του ατόμου είναι ενάντια στο ίδιο του το συμφέρον, τότε οι μαίες που φροντίζουν το συγκεκριμένο άτομο πρέπει να αναμειχθούν στην αξιολόγηση για τη φροντίδα και τη θεραπεία που θα του παρέχουν. Είναι λοιπόν σημαντικό να είναι ενήμερες για τις νομοθεσίες που αφορούν τη διανοητική στέρηση και να φροντίζουν ώστε οι συγκεκριμένες γυναίκες να παραμένουν στο επίκεντρο της διαδικασίας για τη λήψη της συγκατάθεσης.

Οι περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής
Κανονισμοί του 2012

Παράρτημα VI (Κανονισμός 2)
ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Οι επαγγελματικές δραστηριότητες και υποχρεώσεις των μαϊών κατοχυρώνονται από τους περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμους του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, οι οποίοι εναρμονίζονται με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, και προνοούν ώστε οι μαιές να είναι τουλάχιστον ικανές για την ανάληψη και την άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- (α) Την παροχή σωστών πληροφοριών και συμβουλών στα θέματα του οικογενειακού προγραμματισμού.
- (β) Την εξακρίβωση της εγκυμοσύνης και στη συνέχεια παρακολούθηση της φυσιολογικής εγκυμοσύνης και εκτέλεση των εξετάσεων που είναι αναγκαίες για τον έλεγχο της εξέλιξης της φυσιολογικής εγκυμοσύνης.
- 30 (γ) Την έγγραφη ή συμβουλευτική υπόδειξη για εκτέλεση των απαραίτητων εξετάσεων για την όσο γίνεται πιο πρώιμη διάγνωση κάθε επικίνδυνης εγκυμοσύνης.
- (δ) Την κατάρτιση προγράμματος προετοιμασίας των γονέων στον μελλοντικό ρόλο τους και την εξασφάλιση της πλήρους προετοιμασίας τους για τον τοκετό, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών στο τομέα της υγιεινής και της διατροφής.
- (ε) Την περιθαλψη και τη βοήθεια της εγκύου στη διάρκεια της εξέλιξης του τοκετού και την παρακολούθηση της κατάστασης του εμβρύου με τα κατάλληλα κλινικά και τεχνικά μέσα.
- (στ) Την εκτέλεση του φυσιολογικού τοκετού στην περίπτωση που πρόκειται για κεφαλική προβολή, περιλαμβανομένης εν ανάγκη και της περινεοτομής, και σε επείγουσα περίπτωση τη διενέργεια τοκετού ιατρικής προβολής.
- (ζ) Τη διάγνωση στη μητέρα ή στο νεογνό συμπτωμάτων που φανερώνουν ανωμαλίες που απαιτούν την παρέμβαση γιατρού και την παροχή βοήθειας σε αυτόν σε περίπτωση επεμβάσεως, τη λήψη επειγόντων μέτρων που επιβάλλονται σε απουσία γιατρού, ιδίως σε δακτυλική αποκόλληση του πλακούντα, η οποία ακολουθείται ενδεχομένως από δακτυλική επισκόπηση της μήτρας.
- (η) Την εξέταση και τη φροντίδα του νεογνού, τη λήψη όλων των μέτρων που επιβάλλονται σε περίπτωση ανάγκης και την εφαρμογή σε δεδομένη περίπτωση άμεσης ανάνηψης.

- (θ) Την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λεκωίδας και την παροχή όλων των απαραίτητων συμβουλών που αποβλέπουν στην ανατροφή του νεογνού με τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.
- (ι) Την εφαρμογή της θεραπείας που ορίστηκε από το γιατρό.
- (ια) Την τήρηση των απαραίτητων εγγράφων, ιστορικών και αρχείων.

2. Επιπρόσθετα, και με βάση τη νομικά κατοχυρωμένη μαιευτική εκπαίδευση όπως πηγάζει από τους πιο πάνω Νόμους, οι μαιείς τεκμηριωμένα διδάσκονται και εξασκούνται στις ακόλουθες δραστηριότητες τις οποίες, συνεπώς, είναι ικανές να ασκούν:

- (α) Παρακολούθηση εγκύων, που περιλαμβάνει τουλάχιστον εκατό (100) εξετάσεις προ του τοκετού.
- (β) Παρακολούθηση και φροντίδα τουλάχιστον σαράντα (40) επιτόκων γυναικών.
- (γ) Εκτέλεση από κάθε σπουδαστή σαράντα (40) τοκετών τουλάχιστον. Όταν αυτός ο αριθμός δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί λόγω ελλείψεως επιτόκων, μπορεί να μειωθεί σε τριάντα (30) τουλάχιστον, υπό τον όρο, επιπλέον, ότι ο σπουδαστής συμμετέχει ενεργώς σε είκοσι (20) τοκετούς.
- (δ) Ένεργός συμμετοχή σε τοκετούς ισχιακής προβολής. Αν αυτό είναι αδύνατο λόγω ανεπαρκούς αριθμού τοκετών ισχιακής προβολής, η εκπαίδευση πρέπει να γίνεται με προσομοίωση.
- (ε) Εκτέλεση περινεοτομίας και εκμάθηση της συρραφής. Η εκμάθηση πρέπει να περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία και κλινική άσκηση. Η εκμάθηση της συρραφής, η οποία μπορεί να γίνεται και με προσομοίωση, εάν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο, περιλαμβάνει τη συρραφή της τομής από περινεοτομία και τη συρραφή απλών ρήξεων του περινέου.
- (στ) Παρακολούθηση και φροντίδα, σαράντα (40) γυναικών με υψηλού κινδύνου κύηση ή τοκετό ή λοχεία.
- (ζ) Παρακολούθηση και φροντίδα, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης, εκατό (100) τουλάχιστον λεχώων και υγιών νεογνών.
- (η) Παρακολούθηση και φροντίδα νεογνών που απαιτούν ειδική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένων των πρόωρων, των υπερώριμων νεογνών, των νεογνών χαμηλού βάρους και των ασθενών νεογνών.
- (θ) Περίθαλψη παθολογικών περιπτώσεων στους τομείς της γυναικολογίας και μαιευτικής.
- (ι) Εισαγωγή στην ιατρική και χειρουργική φροντίδα, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία και κλινικές ασκήσεις.

3. Παράλληλα και ενισχυτικά, η μαιευτική εκπαίδευση υποστηρίζει πλήρως την αυτόνομη δραστηριότητα των μαιών σύμφωνα με τον «Ορισμό της Μαίας» της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (Ντέρπαν 2011)

Διεθνής Ορισμός της Μαίας της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (ΔΣΜ)

«Μαία»* είναι το άτομο το οποίο έχει επιτυχώς ολοκληρώσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη μαιευτική πλήρως αναγνωρισμένο στη χώρα που εκπονείται και το οποίο είναι βασισμένο στις Θεμελιώδεις Δεξιότητες της Βασικής Μαιευτικής Πρακτικής της ΔΣΜ και στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της ΔΣΜ, έχει αποκτήσει τα απαιτούμενα προσόντα για να εγγραφεί στο Μητρώο Μαιών ή/και είναι νόμιμα αδειούχο για να ασκεί τη μαιευτική και να χρησιμοποιεί τον τίτλο «μαία», και το οποίο επιδεικνύει ικανότητα στην άσκηση της μαιευτικής.

Πεδίο εφαρμογής

Η μαία αναγνωρίζεται ως αρμόδιος και υπεύθυνος επαγγελματίας που εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες για να δώσει την απαραίτητη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της μετά τον τοκετό περιόδου, να διαχειρίζεται τους τοκετούς με ίδια ευθύνη και να παρέχει φροντίδα στο νεογέννητο και το νήπιο. Αυτή η φροντίδα περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα, την προώθηση της φυσιολογικής γέννησης, την ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και το παιδί, την πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα ή άλλη κατάλληλη βοήθεια και τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης.

Η μαία έχει σημαντικό ρόλο στη συμβουλευτική και την αγωγή της υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και εντός της οικογένειας και της κοινότητας. Αυτή η συμβουλευτική και αγωγή υγείας πρέπει να περιλάβει την προγεννητική εκπαίδευση και προετοιμασία για την γονεϊκότητα και μπορεί να επεκταθεί στην υγεία των γυναικών, τη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και τη φροντίδα των παιδιών.

Η μαία μπορεί να ασκήσει το επάγγελμά της σε οποιοδήποτε περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού, της κοινότητας, των νοσοκομείων, των κλινικών ή των μονάδων υγείας.

Η μαία αυτόνομα, ατομικά και ως μέλος της ομάδας υγείας, προάγει την υγεία και ευεξία των γυναικών, των νεογνών και των οικογενειών αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητα της κάθε γυναίκας σε κοινωνικό, συναισθηματικό, θρησκευτικό, πολιτισμικό επίπεδο και προσδοκίες.

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες και αρμοδιότητες των μαιών αναθεωρούνται ανά πενταετία ώστε να είναι επίκαιρες και σύγχρονες και να συνάδουν με τη δια

* Ο όρος «μαία» συμπεριλαμβάνει και τον όρο «μαιευτής».

Ο ορισμός υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της ΔΣΜ (15 Ιουνίου, 2011).

βίου μάθηση και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των μαίων, καθώς και τις συνεχώς διαφοροποιούμενες ανάγκες και εξελίξεις στην υγεία των γυναικών και των νεογνών.

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες και αρμοδιότητες των μαίων χρησιμοποιούνται μαζί και αλληλοϋποστηρίζονται από τα ακόλουθα:

(α) Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας.

(β) Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαίων.

(γ) Συνεχή Επαγγελματική Ανάπτυξη των Μαίων.

(δ) Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής Άσκησης.

(ε) Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαίων.

(στ) Νομοθεσίες και κατευθυντήριες οδηγίες σχετικές με τα δικαιώματα των ασθενών, την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και τη βιοηθική.

Οι μαιές δρουν πάντα υπέρ του καλώς νοούμενου συμφέροντος της γυναίκας και του νεογνού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Ικανότητα στην κοινωνική, επιδημιολογική και πολιτισμική διάσταση της φροντίδας μητέρων και νεογνών

Οι μαιές έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες στη μαιευτική, νεογνολογία, κοινωνικές επιστήμες, δημόσια υγεία και δεοντολογία, οι οποίες αποτελούν τη βάση υψηλής ποιότητας, πολιτισμικά ευαίσθητης και κατάλληλης φροντίδας για τις γυναίκες, τα νεογνά και τις οικογένειες αναπαραγωγικής ηλικίας.

Γνώση

Η μαία έχει προηγμένη γνώση ή/και κριτική κατανόηση:

- (α) Της κοινωνίας και των κοινωνιολογικών καθοριστικών παραγόντων στην υγεία (οικονομία και εισόδημα, αλφαριθμητισμός και εκπαίδευση, παροχή νερού και υγιεινή αποχέτευση, στέγασση, περιβαλλοντικοί παράγοντες, ασφάλεια τροφίμων, επιδημιολογία νόσων, κοινός επιβαρυντικός παράγοντες στην υγεία).
- (β) Των αρχών της κοινοτικής πρωτοβάθμιας φροντίδας, χρησιμοποιώντας την αγωγή και προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της ασθένειας και τις στρατηγικές ρύθμισης και ελέγχου υγείας.
- (γ) Των άμεσων και έμμεσων αιτιών μητρικής και νεογνικής θνησιμότητας και νοσηρότητας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και των στρατηγικών για μείωσή τους.
- (δ) Της μεθοδολογίας αναθεώρησης και ελέγχου των μητρικών θανάτων και των καταστάσεων που απειλείται σοβαρά η ζωή.
- (ε) Των αρχών επιδημιολογίας και της ανίχνευσης και διάγνωσης κοινοτικών και περιβαλλοντικών βλαπτικών παραγόντων και πρόληψη αυτών στην παροχή φροντίδας υγείας.
- (στ) Των κατάλληλων μεθόδων πρόληψης λοιμώξεων και ελέγχου ανάλογα με την παρεχόμενη υπηρεσία φροντίδας υγείας που προσφέρουν.
- (ζ) Των αρχών της μεθοδολογίας, της έρευνας, της ερευνητικά τεκμηριωμένης πρακτικής, της κριτικής ανασκόπησης της επαγγελματικής βιβλιογραφίας και της ερμηνείας ζωτικών στατιστικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων.
- (η) Των δεικτών ποιότητας των υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
- (θ) Των αρχών αγωγής υγείας.
- (ι) Των εθνικών και τοπικών υπηρεσιών υγείας και δομών που υποστηρίζουν τη συνέχεια της φροντίδας (οργανισμούς και συστήματα αναφοράς και

παραπομπής) και τους τρόπους πρόσβασης στους απαραίτητους πόρους για μαιευτική φροντίδα.

- (ια) Των σχετικών εθνικών προγραμμάτων για παροχή υπηρεσιών ή ενημέρωσης για τους τρόπους υποβοήθησης της κοινότητας, ώστε να επιτύχει πρόσβαση στις υπηρεσίες, όπως εμβολιασμούς και πρόληψη ή θεραπεία καταστάσεων υγείας που είναι διαδεδομένες στη χώρα.
- (ιβ) Της έννοιας της εγρήγορσης και ετοιμότητας, των διαθέσιμων πόρων για παραπομπή και των μηχανισμών επικοινωνίας και μεταφοράς (επείγουσα φροντίδα) σε ανώτερα επίπεδα φροντίδας υγείας.
- (ιγ) Του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διακυβερνά την αναπαραγωγική υγεία των γυναικών όλων των ηλικιών, συμπεριλαμβανομένων των νομοθεσιών, πολιτικών, πρωτοκόλλων και επαγγελματικών οδηγιών.
- (ιδ) Των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των επιπτώσεών τους στην υγεία των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων βίας στην οικογένεια από τον σύντροφο και του ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων.
- (ιε) Συνηγορίας και στρατηγικών ενδυνάμωσης των γυναικών.
- (ιστ) Της τοπικής κουλτούρας και πεποιθήσεων, συμπεριλαμβανομένων των θρησκευτικών, και των ρόλων των δύο φύλων.
- (ιζ) Των παραδοσιακών και σύγχρονων πρακτικών υγείας (ωφέλιμων και βλαπτικών).
- (ιη) Των ωφέλιμων και επικίνδυνων υπηρεσιών τοκετού που είναι διαθέσιμοι στον τόπο.
- (ιθ) Των στρατηγικών συνηγορίας με τις γυναίκες για διάφορες ασφαλείς υπηρεσίες τοκετού.

Επαγγελματική Συμπεριφορά

Η μαιά:

- (α) Είναι υπεύθυνη και υπόλογος για κλινικές αποφάσεις και δράσεις.
- (β) Δρα πάντα σε συνάρτηση με την επαγγελματική δεοντολογία, αξίες και ανθρώπινα δικαιώματα.
- (γ) Δρα πάντα σε συνάρτηση με τα επίπεδα καλής πρακτικής.
- (δ) Διατηρεί και αναθεωρεί γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να διατηρεί σύγχρονη τη πρακτικής της.
- (ε) Χρησιμοποιεί διεθνή πρότυπα πρόληψης, πρόληψης λοιμώξεων, στρατηγικών ελέγχου και καθαρών τεχνικών.
- (στ) Συμπεριφέρεται με ειλικρινή, μη κριτικό, χωρίς διακρίσεις, και πολιτισμικά κατάλληλο τρόπο, σε όλους τους αποδέκτες φροντίδας υγείας.
- (ζ) Σέβεται τα άτομα, την κουλτούρα τους, τα έθιμα και συνήθειές τους, ανεξάρτητα από το κύρος, την εθνικότητα ή τις θρησκευτικές πεποιθήσεις.

- (η) Διατηρεί εμπιστευτικότητα για όλες τις πληροφορίες που μοιράζεται μαζί της η γυναίκα και κοινοποιεί απαραίτητες πληροφορίες μεταξύ άλλων παρόχων φροντίδας υγείας ή μέλη της οικογένειας μόνο με την επιλεκτική άδεια της γυναίκας και σε αδιαμφισβήτητη ανάγκη.
- (θ) Εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες και τις οικογένειές τους, τις ενδυναμώνει και τις υποστηρίζει για να παίρνουν ενημερωμένες αποφάσεις για την υγεία τους, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για παραπομπή ή μεταφορά σε άλλους παρόχους φροντίδας υγείας ή νοσηλευτήρια, για συνέχιση της φροντίδας όταν η ανάγκη σε φροντίδα υγείας υπερέχει των ικανοτήτων της μίας παρόχου φροντίδας υγείας και του δικαιώματός τους να αρνηθούν εξέταση ή παρέμβαση.
- (ι) Εργάζεται σε συνεργασία με τους άλλους επαγγελματίες υγείας για τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τις γυναίκες και τις οικογένειές τους.

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες ή/και ικανότητες να:

- (α) Λαμβάνει μέρος σε συζητήσεις αγωγής υγείας με ή για τις γυναίκες και τις οικογένειές τους.
- (β) Χρησιμοποιεί κατάλληλες δεξιότητες επικοινωνίας και ενεργητικής ακρόασης σε όλους τους τομείς των ικανοτήτων.
- 36 (γ) Συναρμολογεί, χρησιμοποιεί και διατηρεί εξοπλισμό και αναλώσιμα, κατάλληλα για τη δομή που ασκεί τη μαιευτική.
- (δ) Καταχωρεί και κατανοεί τα διάφορα ευρήματα για τις υπηρεσίες που παρέχει σε όλους τους τομείς της ικανότητας, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν γίνει και όσων χρειάζονται παρακολούθηση.
- (ε) Συμβαδίζει με όλους τους κανόνες εθνικής κωδικοποίησης για τις γεννήσεις και τους θανάτους.
- (στ) Αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο στην κλινική άσκηση βάσει των επαγγελματικών πεποιθήσεων και αξιών.
- (ζ) Αναλάβει δεξιότητες και υπευθυνότητες διοίκησης και διαχείρισης, περιλαμβανομένης της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και της ποιότητας, κατάλληλης με το επίπεδο της δομής και τον σκοπό της μαιευτικής πρακτικής.
- (η) Αναλάβει ηγετικό ρόλο στην πολιτική αρένα.

2.Ικανότητα στην παροχή φροντίδας πριν από τη σύλληψη και οικογενειακός προγραμματισμός

Οι μαιές προσφέρουν υψηλής ποιότητας, πολιτισμικά ευαίσθητη αγωγή της υγείας και υπηρεσίες σε όλους στην κοινότητα ώστε να προωθήσουν υγιή οικογενειακό τρόπο ζωής, προγραμματισμένες κυήσεις και θετική γονικότητα.

Γνώση

Η μαία έχει προηγμένη γνώση ή / και κριτική κατανόηση:

- (α) Της αύξησης και ανάπτυξης σε σχέση με τη σεξουαλικότητα, τη σεξουαλική ανάπτυξη και τη σεξουαλική δραστηριότητα.
- (β) Της ανατομίας και φυσιολογίας του γεννητικού συστήματος ανδρών και γυναικών που σχετίζονται με τη σύλληψη και την αναπαραγωγή.
- (γ) Τις πολιτισμικές πεποιθήσεις και πρακτικές γύρω από τη σεξουαλικότητα, τις σεξουαλικές πρακτικές, τον γάμο και την τεκνοποίηση.
- (δ) Των μερών του ατομικού ιστορικού υγείας, του οικογενειακού ιστορικού και του σχετικού γενετικού ιστορικού.
- (ε) Του περιεχομένου της φυσικής εξέτασης και της διερεύνησης εργαστηριακών εξετάσεων που αξιολογούν τη δυνατότητα για υγιή κύηση.
- (στ) Του περιεχομένου της αγωγής υγείας που στοχεύει στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία, όπως σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, HIV, υγεία του νεογνού και του παιδιού.
- (ζ) Των βασικών αρχών φαρμακοκινητικής των φαρμάκων και παραγόντων οικογενειακού προγραμματισμού.
- (η) Των πολιτισμικά αποδεκτών και τοπικά διαθέσιμων φυσικών μεθόδων οικογενειακού προγραμματισμού.
- (θ) Των σύγχρονων μεθόδων οικογενειακού προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων των αποφρακτικών, μηχανικών, χημικών και χειρουργικών μεθόδων αντισύλληψης (τρόπος δράσης, ενδείξεις για χρήση, οφέλη, κίνδυνοι και μύθοι που μπορεί να επηρεάσουν τη χρήση τους).
- (ι) Των ιατρικών κριτηρίων επιλεξιμότητας για όλες τις μεθόδους οικογενειακού προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων χρονοδιαγραμμάτων για τη χρήση της κάθε μεθόδου.
- (ια) Των μεθόδων και των στρατηγικών για καθοδήγηση των γυναικών και/ή ζευγαριών που χρειάζεται να αποφασίσουν σε σχέση με τις μεθόδους οικογενειακού προγραμματισμού.
- (ιβ) Των σημείων και συμπτωμάτων ουρολοιμώξεως και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων με αυξημένη συχνότητα στη χώρα.
- (ιγ) Των δεικτών των συχνών οξέων και χρόνιων καταστάσεων υγείας, ειδικών για μια γεωγραφική περιοχή του κόσμου που παρουσιάζει κινδύνους σε μια έγκυο γυναίκα και στο έμβρυο, (π.χ. HIV, φυματίωση, μαλάρια), και της διαδικασίας παραπομπής για περαιτέρω εξετάσεις και θεραπεία, συμπεριλαμβανομένης της μετεκθετικής προληπτικής θεραπευτικής αγωγής.
- (ιδ) Των δεικτών και των μεθόδων για παροχή συμβουλών και παραπομπής δυσλειτουργικών διαπροσωπικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων των σεξουαλικών προβλημάτων, της βίας μεταξύ των φύλων, της συναισθηματικής κακοποίησης και της φυσικής παραμέλησης.

(ιε) Των αρχών και των μεθόδων ανίχνευσης της τραχηλικής καρκινογένεσης, όπως η εξέταση Παπανικολάου.

Δεξιότητες ή/ και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες ή / και ικανότητες να:

- (α) Παίρνει το μαιευτικό, γυναικολογικό και αναπαραγωγικό ιστορικό υγείας.
- (β) Εμπλέκει την γυναίκα και την οικογένειά της στη συμβουλευτική καθοδήγηση πριν τη σύλληψη, βάση της ατομικής της κατάστασης, αναγκών και ενδιαφερόντων.
- (γ) Διεξάγει κλινική εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης μαστών, και εστιάζοντας στην ατομική κατάσταση υγείας της γυναίκας.
- (δ) Παραγγέλλει και/ή διεξάγει και ερμηνεύει συνήθεις εργαστηριακές εξετάσεις, όπως αιμοσφαιρίνη, ανάλυση ούρων.
- (ε) Ζητεί, διεξάγει και ερμηνεύει επιλεγμένες ανιχνευτικές εξετάσεις, όπως ανίχνευση για HIV και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.
- (στ) Παρέχει φροντίδα, υποστήριξη και παραπομπή ή θεραπεία στις HIV οροθετικές γυναίκες και συμβουλευτική και ανίχνευση με HIV εξέταση στις γυναίκες που δεν γνωρίζουν την κατάστασή τους.
- (ζ) Συνταγογραφεί, παρέχει και διαχειρίζεται τοπικά διαθέσιμες και πολιτισμικά αποδεκτές μεθόδους οικογενειακού προγραμματισμού, σε σχέση με τις εκάστοτε τοπικές πολιτικές υγείας, πρωτόκολλα και νομοθεσίες.
- (η) Συμβουλεύει τις γυναίκες για τη διαχείριση των ανεπιθύμητων ενεργειών και προβλημάτων λόγω της χρήσης των μεθόδων οικογενειακού προγραμματισμού.
- (θ) Συνταγογραφεί, παρέχει και διαχειρίζεται φάρμακα επείγουσας αντισυλληπτικής δράσης, σε συνάφεια με τις εκάστοτε τοπικές πολιτικές υγείας, τα πρωτόκολλα, τις νομοθεσίες ή τους κανόνες,
- (ι) Παρέχει συνήθεις διαθέσιμες αποφρακτικές, μηχανικές και χημικές μεθόδους οικογενειακού προγραμματισμού,
- (ια) Παίρνει ή παραγγέλλει εξέταση Παπανικολάου.
- (ιβ) Χρησιμοποιεί το μικροσκόπιο για να διενεργεί απλές ανιχνευτικές εξετάσεις.
- (ιγ) Εισάγει και αφαιρεί ενδομήτρια αντισυλληπτικά σπειράματα.
- (ιδ) Εισάγει και αφαιρεί αντισυλληπτικά εμφυτεύματα.
- (ιε) Διενεργεί εξέταση τραχήλου με κολποσκόπιο και οξικό οξύ και ερμηνεύει την ανάγκη για παραπομπή και θεραπεία.
- (ιστ) Διενεργεί κολποσκόπηση για ανίχνευση τραχηλικής καρκινογένεσης με εξέταση Παπανικολάου και ερμηνεύει την ανάγκη για παραπομπή και θεραπεία.

3. Ικανότητα για παροχή φροντίδας κατά την κύηση

Οι μαιές παρέχουν υψηλής ποιότητας προγεννητική φροντίδα για βελτιστοποίηση της υγείας κατά την κύηση, η οποία περιλαμβάνει τον έγκαιρο εντοπισμό και θεραπεία ή παραπομπή επιλεγμένων επιπλοκών.

Γνώση

Η μαιά έχει πραγμένη γνώση ή /και και κριτική κατανόηση ως ακολούθως;

- (α) Ανατομίας και φυσιολογίας του ανθρώπινου οργανισμού.
- (β) Βιολογίας της ανθρώπινης αναπαραγωγής, του εμμηνορρυσιακού κύκλου και της διεργασίας της σύλληψης.
- (γ) Σημείων και συμπτωμάτων της κύησης.
- (δ) Κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων για επιβεβαίωση της εγκυμοσύνης.
- (ε) Μεθόδων διάγνωσης της έκτοπης κύησης.
- (στ) Αρχών χρονικής τοποθέτησης της κύησης με το εμμηνορρυσιακό ιστορικό, το μέγεθος της μήτρας, την πορεία ανάπτυξης του θόλου της μήτρας και με τη χρήση υπερήχων (αν είναι διαθέσιμοι).
- (ζ) Συστατικών μερών του ιστορικού υγείας και εξειδικευμένης φυσικής εξέτασης κατά τις επισκέψεις προγεννητικής φροντίδας.
- (η) Εκφάνσεων των διαφόρων βαθμών ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων και των δυνητικών τους επιδράσεων στην υγεία της γυναίκας, συμπεριλαμβανομένης και της διεργασίας του τοκετού.
- (θ) Φυσιολογικών ευρημάτων (αποτελεσμάτων) των βασικών ανιχνευτικών εργαστηριακών εξετάσεων που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο, βάσει των τοπικών αναγκών ανίχνευσης (σίδηρο αίματος, γλυκόζη, πρωτεΐνες, κετόνες, βακτήρια ούρων).
- (ι) Φυσιολογικής προόδου της κύησης (σωματικές μεταβολές, κοινά προβλήματα, αναμενόμενη ανάπτυξη του θόλου της μήτρας).
- (ια) Επιπτώσεων της απόκλισης από την αναμενόμενη ανάπτυξη του θόλου της μήτρας, συμπεριλαμβανομένης της υπολειπόμενης ενδομήτριας ανάπτυξης (ολιγάμνιο, υδράμνιο, πολύδυμη κύηση).
- (ιβ) Νεογνικών παραγόντων κινδύνου που απαιτούν τη μεταφορά της γυναίκας σε ανώτερο επίπεδο φροντίδας πριν από τον τοκετό του νεογνού.
- (ιγ) Φυσιολογικών μεταβολών κατά την κύηση, ενδείξεων ψυχοκοινωνικού στρες και επίδρασης της κύησης στη γυναίκα και την οικογένεια.
- (ιδ) Ασφαλών και τοπικά διαθέσιμων μη φαρμακευτικών ουσιών για την ανακούφιση των κοινών προβλημάτων και δυσφοριών της κύησης.

- (ιε) Μεθόδων καθορισμού της ευεξίας του εμβρύου κατά την κύηση, συμπεριλαμβανομένης της ακρόασης των εμβρυϊκών καρδιακών παλμών και της παρακολούθησης των εμβρυϊκών κινήσεων.
- (ιστ) Διατροφικών απαιτήσεων της εγκύου γυναίκας και του εμβρύου.
- (ιζ) Αναγκών αγωγής υγείας κατά την κύηση, όπως ενημέρωση για την ανακούφιση των κοινών προβλημάτων κύησης, υγιεινή, σεξουαλικότητα, απασχόληση εντός και εκτός του σπιτιού.
- (ιη) Βασικών αρχών φαρμακοκινητικής των συνταγογραφημένων και παρεχομένων φαρμάκων στις έγκυες.
- (ιθ) Αποτελεσμάτων των συνταγογραφούμενων φαρμάκων, των φαρμάκων που δεν απαιτούν συνταγή και παραδοσιακών φαρμακευτικών ουσιών στην κύηση και το έμβρυο.
- (κ) Αποτελεσμάτων του καπνίσματος, κατάχρησης οινόπνευματος και απαγορευμένων ουσιών στην έγκυο γυναίκα και στο έμβρυο.
- (κα) Θεμελιωδών αρχών προετοιμασίας για τον τοκετό, όπως προετοιμασία για φυσιολογικό τοκετό και επειγόντως.
- (κβ) Των συστατικών μερών της προετοιμασίας της οικογένειας και του σπιτιού του νεογνού.
- (κγ) Σημείων και συμπτωμάτων έναρξης του τοκετού, συμπεριλαμβανομένων των αντιλήψεων της γυναίκας.
- (κδ) Τεχνικών και μέτρων για αύξηση της χαλάρωσης και ανακούφισης του πόνου που είναι διαθέσιμες κατά τον τοκετό.
- (κε) Σημείων και συμπτωμάτων δυνητικών επιπτώσεων των καταστάσεων που απειλούν τη ζωή της εγκύου και/ή του εμβρύου, π.χ. προεκλαμψία, εκλαμψία, κοιλιακή αιμορραγία, πρόωρος τοκετός, σοβαρή αναιμία, ασυμβατότητα Ρέζους, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.
- (κστ) Μέσων και μεθόδων συμβουλευτικής για τη φροντίδα, θεραπεία και υποστήριξη της HIV οροθετικής γυναίκας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων πρόληψης κάθετης μετάδοσης του ιού από τη μητέρα στο παιδί μέσω πλακούντα ή και θηλασμού.
- (κζ) Σημείων, συμπτωμάτων και ενδείξεων για παραπομπή των επιλεγμένων επιπλοκών και καταστάσεων της κύησης που επηρεάζει είτε τη μητέρα είτε το έμβρυο, όπως άσθμα, HIV, διαβήτης, καρδιοπάθεια, ανώμαλη προβολή και σχήμα, παθήσεις πλακούντα, πρόωρος τοκετός, παράταση κύησης.
- (κη) Μέτρων πρόληψης και ελέγχου παθήσεων κατά την κύηση, ανάλογα με τη εγκύρια επιδημιολογία.
- (κθ) Φυσιολογίας του θηλασμού και μεθόδων προετοιμασίας των γυναικών για τον θηλασμό.

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες ή/και ικανότητες να:

- (α) Παίρνει το αρχικό και συνεχές ιστορικό σε κάθε προγεννητική επίσκεψη.
- (β) Διενεργεί κλινική εξέταση και εξηγεί τα ευρήματα στη γυναίκα.
- (γ) Μετρά και αξιολογεί τα ζωτικά σημεία της εγκύου.
- (δ) Αξιολογεί τη διατροφική κατάσταση της εγκύου και τη σχέση της με την εμβρυϊκή ανάπτυξη, δίνει κατάλληλες συμβουλές στις διατροφικές απαιτήσεις της κύησης και στους τρόπους επίτευξης αυτών.
- (ε) Διενεργεί πλήρη κοιλιακή εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης του ύψους του θόλου (σχήμα, θέση, προβολή).
- (στ) Αξιολογεί την εμβρυϊκή ανάπτυξη χρησιμοποιώντας κλινικές μετρήσεις.
- (ζ) Αξιολογεί την εμβρυϊκή ανάπτυξη, την εμφύτευση του πλακούντα και τον όγκο του αμνιακού υγρού, χρησιμοποιώντας την υπερηχογραφική απεικόνιση και μέτρηση (αν διατίθεται η τεχνολογία).
- (η) Προβαίνει σε ακρόαση του εμβρυϊκού καρδιακού παλμού, ψηλάφηση της μήτρας για εμβρυϊκή δραστηριότητα και ερμηνεία αποτελεσμάτων.
- (θ) Προβαίνει σε καταγραφή του εμβρυϊκού καρδιακού παλμού με μεγεθυντή ήχου (Doppler) (αν υπάρχει η τεχνολογία).
- (ι) Διενεργεί πυελική εξέταση, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του μεγέθους της μήτρας, αν ενδείκνυται και είναι κατάλληλη κατά την κύηση.
- (ια) Διενεργεί κλινική πυελομετρία για να αξιολογήσει την επάρκεια της οστέινης πυέλου.
- (ιβ) Υπολογίζει την πιθανή ημερομηνία τοκετού.
- (ιγ) Παρέχει αγωγή υγείας σε εφήβους, γυναίκες και οικογένειες σχετικά με τη φυσιολογική πορεία της κύησης, τα σημεία και συμπτώματα κύησης υψηλού κινδύνου και πληροφορίες για να επισκεφθεί έγκαιρα τη μαία.
- (ιδ) Διδάσκει και επιδεικνύει μέτρα μείωσης της δυσφορίας από τα κοινά προβλήματα της κύησης.
- (ιε) Παρέχει καθοδήγηση και βασική προετοιμασία για τον τοκετό και τον γονεϊκό ρόλο.
- (ιστ) Εντοπίζει διαφοροποιήσεις από τη φυσιολογική εξέλιξη της κύησης και εγκαθιστά κατάλληλη, πρώτης γραμμής, ανεξάρτητη ή συνεργατική διαχείριση της κύησης, που βασίζεται σε τεκμηριωμένες κατευθυντήριες οδηγίες, τοπικά πρότυπα φροντίδας και διαθέσιμους πόρους για:
  - Κακή ή ανεπαρκή μητρική διατροφή.
  - Ανεπαρκή ή υπερβολική ανάπτυξη της μήτρας, συμπεριλαμβανομένου του πιθανού ολιγάμνιου ή υδράμνιου, ή μύλης κύησης.

- Αυξημένη αρτηριακή πίεση, πρωτεϊνουρία, σημαντική παρουσία οιδήματος, σοβαρές κεφαλαλγίες, οπτικές διαταραχές, επιγαστρικό άλγος σε σχέση με αυξημένη πίεση.
- Κολπική αιμορραγία.
- Πολύδυμη κύηση, ανώμαλη προβολή/ σχήμα στο τέλος της κύησης.
- Ενδομήτριο θάνατο του εμβρύου.
- Πρόωρη ρήξη των υμένων.
- HIV οροθετική ή /και AIDS.
- Ηπατίτιδα Β και C θετική.
- Συνταγογραφεί, διαχειρίζεται και παρέχει επιλεγμένα φαρμακευτικά σκευάσματα για διάσωση της ζωής, όπως αντιβιοτικά, αντισπασμωτικά, αντιυπερτασικά, αντισπασμωτικά, σε γυναίκες που τα έχουν ανάγκη λόγω της παρούσας κατάστασης.
- Εντοπίζει απόκλιση από τη φυσιολογική πορεία της κύησης και αρχίζει τη διαδικασία παραπομπής για καταστάσεις που χρήζουν ανώτερου επιπέδου παρέμβαση.

4. Ικανότητα στην παροχή φροντίδας κατά τον τοκετό

42

Οι μαιές παρέχουν υψηλής ποιότητας και πολιτισμικά ευαίσθητη φροντίδα κατά τον τοκετό, διενεργούν ασφαλείς τοκετούς και διαχειρίζονται επιλεγμένες επείγουσες καταστάσεις για βελτιστοποίηση της υγείας των γυναικών και των νεογνών τους.

Γνώση

Η μαιά έχει προηγμένη γνώση ή/και κριτική κατανόηση:

- (α) Του πρώτου, δεύτερου και τρίτου σταδίου τοκετού.
- (β) Της ανατομίας του εμβρυϊκού κρανίου και των σημαντικών διαμέτρων και ορόσημων.
- (γ) Των φυσιολογικών και πολιτισμικών παραμέτρων του τοκετού.
- (δ) Των ενδείξεων της λανθάνουσας φάσης και της έναρξης της ενεργητικής φάσης,
- (ε) Των ενδείξεων για πρόκληση έναρξης του τοκετού και επιτάχυνσης της μητρικής συσταλτικότητας.
- (στ) Της φυσιολογικής προόδου του τοκετού.
- (ζ) Της χρήσης του παρτογραφήματος.
- (η) Των μεθόδων αξιολόγησης της εμβρυϊκής ευεξίας κατά τον τοκετό.
- (θ) Των μεθόδων αξιολόγησης της μητρικής ευεξίας κατά τον τοκετό.

- (ι) Της διεργασίας της καθόδου του εμβρύου δια μέσω της πυέλου κατά τον τοκετό και του μηχανισμού του τοκετού στις διάφορες θέσεις και προβολές του εμβρύου.
- (ια) Των μεθόδων προσφοράς άνεσης κατά το πρώτο και δεύτερο στάδιο τοκετού, όπως παρουσία οικογένειας, υποβοήθηση στη λήψη θέσεων τοκετού, ενυδάτωση, συναισθηματική υποστήριξη, μη φαρμακευτικές μεθόδους ανακούφισης του πόνου.
- (ιβ) Φαρμακευτικών μεθόδων διαχείρισης και ελέγχου του πόνου στον τοκετό, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κινδύνων και μειονεκτημάτων, της ασφάλειας μερικών μεθόδων διαχείρισης πόνου και των επιπτώσεών τους στη φυσιολογία του τοκετού.
- (ιγ) Των σημείων και συμπτωμάτων επιπλοκών στον τοκετό, όπως αιμορραγία, απόφραξη τοκετού, ανώμαλη προβολή, εκλαμπία, μητρική δυσχέρεια, εμβρυϊκή δυσχέρεια, μόλυνση, πρόπτωση ομφαλίδας.
- (ιδ) Των αρχών πρόληψης βλάβης του πυελικού εδάφους και περινεϊκών σχισμάτων.
- (ιε) Των ενδείξεων για τη διενέργεια περινεοτομής.
- (ιστ) Των αρχών φυσιολογικής διαχείρισης του τρίτου σταδίου τοκετού.
- (ιζ) Των αρχών ενεργούς διαχείρισης του τρίτου σταδίου τοκετού.
- (ιη) Των αρχών συρραφής και αποκατάστασης περινεοτομής και περινεϊκών σχισμάτων.
- (ιθ) Των ενδείξεων σε ανάγκη επείγουσας διαχείρισης, παραπομπής ή μεταφοράς για μαιευτικά επείγοντα, όπως πρόπτωση ομφαλίδας, δυστοκία ώμων, μητρική αιμορραγία, κατακράτηση πλακούντα.
- (κ) Των ενδείξεων σε ανάγκη επεμβατικών τοκετών, όπως συκιουλκία, εμβρουσκία, συμφυσιοτομή (π.χ. εμβρυϊκή δυσχέρεια, κεφαλοπυελική δυσαναλογία).

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες ή/και ικανότητες να:

- (α) Παίρνει ειδικό ιστορικό και τα ζωτικά σημεία της μητέρας κατά τον τοκετό.
- (β) Διενεργεί κλινική εξέταση κατά τον τοκετό.
- (γ) Διενεργεί πλήρη κοιλιακή εξέταση για την εμβρυϊκή θέση και κάθοδο.
- (δ) Εξετάζει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των συστολών της μήτρας.
- (ε) Διενεργεί πλήρη και ακριβή κοιλιακή εξέταση για διαστολή, κάθοδο, προβάλλουσα μοίρα, θέση, κατάσταση υμένων και επάρκεια της πυέλου για κοιλιακό τοκετό του εμβρύου.
- (στ) Παρακολουθεί την πρόοδο του τοκετού με τη χρήση του παρτογραφήματος ή παρόμοιου εργαλείου παρακολούθησης.
- (ζ) Παρέχει φυσική και ψυχολογική υποστήριξη στη γυναίκα και την οικογένειά της και προάγει τον φυσιολογικό τοκετό.

- (η) Ενθαρρύνει την παρουσία συνοδού ατόμου για την υποστήριξη της γυναίκας κατά τον τοκετό.
- (θ) Παρέχει επαρκή ενυδάτωση, σίτιση και μη φαρμακευτικά μέτρα προαγωγής άνεσης κατά τον τοκετό.
- (ι) Παρέχει φαρμακευτικές θεραπείες ανακούφισης του πόνου κατά τον τοκετό.
- (ια) Παρέχει φροντίδα ουροδόχου κύστης, συμπεριλαμβανομένου του καθετηριασμού της κύστης όταν ενδείκνυται.
- (ιβ) Εντοπίζει άμεσα ανώμαλες εξελίξεις στον τοκετό και αρχίζει κατάλληλη και έγκαιρη παρέμβαση ή/και παραπομπή.
- (ιγ) Διεγείρει ή επιταχύνει τη συσταλτικότητα της μήτρας με τη χρήση μη φαρμακευτικών παραγόντων.
- (ιδ) Διεγείρει ή επιταχύνει τη συσταλτικότητα της μήτρας με τη χρήση φαρμακευτικών παραγόντων.
- (ιε) Χορηγεί τοπικό αναισθητικό στο περίνεο για τη διενέργεια περινεοτομής ή για τη συρραφή περινεϊκού τραύματος.
- (ιστ) Διενεργεί περινεοτομή όταν χρειάζεται.
- (ιζ) Διενεργεί τους κατάλληλους χειρισμούς για τοκετό ινιακής προβολής.
- (ιν) Διενεργεί τους κατάλληλους χειρισμούς για τοκετό προσωπικής και ισχιακής προβολής.
- 44 (ιθ) Διατέμνει και απολινώνει την ομφαλίδα.
- (κ) Εγκαθιστά άμεσες έκτακτες παρεμβάσεις σε επείγουσες μαιευτικές καταστάσεις, όπως πρόπτωση ομφαλίδας, ανώμαλη προβολή, δυστοκία ώμων και εμβρυϊκή δυσχέρεια, για τη διάσωση της ζωής του εμβρύου, ενώ ζητά ιατρική συμβουλή ή/και αναμένει μεταφορά.
- (κα) Διαχειρίζεται περιτυλίξεις γύρω από τον λαιμό του νεογνού κατά τον τοκετό.
- (κβ) Υποστηρίζει την αναμενόμενη φυσιολογική διαχείριση του τρίτου σταδίου τοκετού.
- (κγ) Διενεργεί ενεργό διαχείριση του τρίτου σταδίου τοκετού:
- Χορηγεί μητροσυσπαστικό φαρμακευτικό σκεύασμα εντός ενός λεπτού από τον τοκετό του νεογνού.
  - Διενεργεί ελεγχόμενη έλξη της ομφαλίδας.
  - Διενεργεί μασάζ στη μήτρα μετά τον τοκετό του πλακούντα.
- (κδ) Εξετάζει τον πλακούντα και τους υμένες για πληρότητα και συνέχεια.
- (κε) Διενεργεί μασάζ στον θόλο της μήτρας για διέγερση σύσπασης και τόνου της μήτρας μετά από τον τοκετό.
- (καστ) Παρέχει ασφαλές περιβάλλον για τη μητέρα και το νεογνό και προάγει τη σχέση και σύνδεσή τους.

- (κζ) Υπολογίζει και καταγράφει την απώλεια αίματος της μπέρας.
- (κη) Ελέγχει τον κόλπο και τον τράχηλο για εκδορές.
- (κθ) Συρράπτει την περινεοτομή αν χρειάζεται.
- (λ) Συρράπτει το πρώτου και δεύτερου βαθμού περινεϊκό ή κολπικό σχίσιμο.
- (λα) Διαχειρίζεται την αιμορραγία μετά τον τοκετό χρησιμοποιώντας τεχνικές και μητροσυσπαστικά σκευάσματα αν ενδείκνυται,
- (λβ) Συνταγογραφεί, διαχειρίζεται, φυλάττει και χορηγεί επιλεγμένα φάρμακα έκτακτης ανάγκης (όπως εξουσιοδοτείται από τη δικαιοδοσία της τοπικής πρακτικής), όταν χρειάζονται για τη διάσωση των γυναικών λόγω παρούσας κατάστασης (αντιβιοτικά, αντισπασμωτικά, αντιυπερτασικά, αντιικά).
- (λγ) Διενεργεί δακτυλική αποκόλληση του πλακούντα.
- (λδ) Διενεργεί εσωτερική αμφίχειρη συμπίεση της μήτρας για έλεγχο της αιμορραγίας.
- (λε) Διενεργεί συμπίεση της αορτής κοιλιακά.
- (λστ) Εντοπίζει και διαχειρίζεται την καταπληξία.
- (λζ) Εισάγει ενδοφλέβια γραμμή και λαμβάνει δείγμα αίματος για εργαστηριακή εξέταση.
- (λη) Διευθετεί και αναλαμβάνει έγκαιρη παραπομπή και μεταφορά των γυναικών με σοβαρές επιπλοκές σε δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας, λαμβάνοντας κατάλληλα φάρμακα και εξοπλισμό και διευθετεί συνοδεία από επαγγέλματα υγείας καθ' όλη τη διάρκεια της μεταφοράς, ώστε να συνεχίζει να παρέχει επείγουσα φροντίδα όπως απαιτείται.
- (λθ) Διενεργεί καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση ενηλίκων.
- (μ) Διενεργεί συκουλκία.
- (μα) Συρράπτει τρίτου και τετάρτου βαθμού περινεϊκό σχίσιμο ή κολπικά τραύματα.
- (μβ) Εντοπίζει και συρράπτει τραχηλικά τραύματα.

5. Ικανότητα παροχής φροντίδας της λεκωίδας κατά την περίοδο της λοχείας

Οι μαιές παρέχουν περιεκτική, υψηλής ποιότητας, πολιτισμικά ευαίσθητη φροντίδα στις γυναίκες μετά τον τοκετό.

Γνώση

Η μαιά έχει προηγμένη γνώση ή /και κριτική κατανόηση:

- (α) Των φυσικών και συναισθηματικών μεταβολών που συμβαίνουν μετά τον τοκετό, συμπεριλαμβανομένης της φυσιολογικής διεργασίας της παλινδρόμησης,
- (β) Της φυσιολογίας και διεργασίας του θηλασμού και των συνήθων διαφοροποιήσεων, όπως η διόγκωση μαστών, η ελλιπής γαλακτοπαραγωγή.

- (γ) Της σημασίας του άμεσου, έγκαιρου, αποκλειστικού θηλασμού για τη μητέρα και το παιδί.
- (δ) Της μητρικής διατροφής, ξεκούρασης, δραστηριότητας και των φυσιολογικών αναγκών, όπως λειτουργία εντέρου και κύστης κατά την άμεση μεταγεννητική περίοδο.
- (ε) Των αρχών σχέσης και σύνδεσης γονέων-νεογνού, όπως προαγωγή θετικών σχέσεων.
- (στ) Των δεικτών υποπαλινδρόμησης, όπως παρατεταμένη μητρική απώλεια αίματος, λοίμωξη.
- (ζ) Των δεικτών προβλημάτων θηλασμού ή επιπλοκών στη μητέρα, όπως μαστίτιδα.
- (η) Των σημείων και συμπτωμάτων καταστάσεων που απειλούν τη ζωή, που μπορεί να πρωτοεμφανιστούν κατά τη μεταγεννητική περίοδο, όπως παρατεταμένη κολπική αιμόρροια, εμβολή, μεταγεννητική προεκλαμψία και εκλαμψία, σοβαρή κατάθλιψη.
- (θ) Των σημείων και συμπτωμάτων επιλεγμένων επιπλοκών της μεταγεννητικής περιόδου, όπως παρατεταμένη αναιμία, αιμάτωμα, κατάθλιψη, θρομβοφλεβίτιδα, ακράτεια ούρων και κοπράνων, κατακράτηση ούρων, μαιευτικό συρίγγιο.
- (ι) Των αρχών διαπροσωπικών επικοινωνιών με την υποστήριξη των γυναικών και/ή των οικογενειών τους που πενθούν, όπως σε μητρικό θάνατο, θνησιγένεια, απώλεια κύησης, νεογνικό θάνατο, συγγενείς ανωμαλίες.
- (ια) Των προσεγγίσεων και στρατηγικών για παροχή ειδικής υποστήριξης εφθβων, θυμάτων διαφυλικής βίας, βιασμού.
- (ιβ) Των αρχών της δια χειρός εκκένωσης με αναρρόφηση της μητρικής κοιλότητας για αφαίρεση υπολειπόμενων προϊόντων κύησης.
- (ιγ) Των αρχών πρόληψης μετάδοσης από τη μητέρα στο έμβρυο του HIV, TB, ηπατίτιδα Β και Γ κατά τη μεταγεννητική περίοδο.
- (ιδ) Των μεθόδων οικογενειακού προγραμματισμού κατάλληλων για χρήση κατά την άμεση μεταγεννητική περίοδο,
- (ιε) Των κοινοτικά βασισμένων μεταγεννητικών υπηρεσιών διαθέσιμων στη γυναίκα και την οικογένειά της και των τρόπων προσβασιμότητας.

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες ή/και ικανότητες να:

- (α) Πάιρνει μαιευτικό ιστορικό, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών πληροφοριών για την κύηση και τον τοκετό.
- (β) Διενεργεί ειδική κλινική εξέταση της λεχωίδας μητέρας.
- (γ) Παρέχει ενημέρωση και υποστήριξη των γυναικών και οικογενειών τους που πενθούν από μητρικό θάνατο, θνησιγένεια, απώλεια κύησης, νεογνικό θάνατο,

συγγενείς ανωμαλίες.

- (δ) Εξετάζει και εκτιμά την παλινδρόμηση της μήτρας και την επούλωση τραυμάτων ή/και συρραφών.
- (ε) Αρχίζει και υποστηρίζει τον άμεσο και αποκλειστικό θηλασμό.
- (στ) Διδάσκει στις μητέρες την άντληση γάλακτος, τη διαχείριση και φύλαξη του μητρικού γάλακτος.
- (ζ) Εκπαιδεύει τη μητέρα στη φροντίδα τη δική της και του νεογνού, συμπεριλαμβανομένων και σημείων και συμπτωμάτων πιθανών επιπλοκών και κοινοτικών πόρων.
- (η) Εκπαιδεύει τη γυναίκα και την οικογένειά της στην ανθρώπινη σεξουαλικότητα και τον οικογενειακό προγραμματισμό μετά τον τοκετό.
- (θ) Παρέχει υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού, παράλληλα και ως αναπόσπαστο μέρος της μεταγεννητικής φροντίδας.
- (ι) Παρέχει κατάλληλη και πρώτης γραμμής θεραπεία για όποιες επιπλοκές εντοπίζονται κατά την μεταγεννητική εξέταση, όπως αναιμία, αιμάτωμα, μόλυνση της μητέρας, και αναφέρει για περαιτέρω διαχείριση όπου είναι αναγκαίο.
- (ια) Παρέχει επείγουσα θεραπεία στη δευτερογενή μεταγεννητική αιμορραγία και την αναφέρει αν είναι αναγκαίο.

6. Ικανότητα στην παροχή φροντίδας του νεογνού κατά την περίοδο της λοχείας

47

Οι μαιές παρέχουν υψηλής ποιότητας και περιεκτική φροντίδα του φυσιολογικού νεογέννητου μέχρι την ηλικία των δύο μηνών.

Γνώση

Η μαία έχει προηγμένη γνώση ή / και κριτική κατανόηση:

- (α) Των στοιχείων αξιολόγησης της άμεσης κατάστασης του νεογνού, όπως αξιολόγηση APGAR για αναπνοή, καρδιακό ρυθμό, αντανακλαστικά, μυϊκό τόνο και χρώμα.
- (β) Των αρχών προσαρμογής του νεογνού στην εξωμήτρια ζωή, όπως φυσιολογικές μεταβολές στο αναπνευστικό, καρδιακό και άλλα συστήματα.
- (γ) Των βασικών αναγκών του νεογνού, όπως αναπνοή, θερμορύθμιση, διατροφή, σχέση και σύνδεση.
- (δ) Των διαφόρων μεθόδων θέρμανσης και διατήρησης της θερμοκρασίας του νεογνού όπως δερμική επαφή ή μέθοδο καγκουρό.
- (ε) Των μεθόδων και μέσων εκτίμησης της ηλικίας κύησης του νεογνού.
- (στ) Των χαρακτηριστικών του χαμηλού βάρους νεογνού και των ειδικών αναγκών υγείας του.
- (ζ) Των χαρακτηριστικών του υγιούς νεογνού (εμφάνιση και συμπεριφορές).

- (η) Της φυσιολογικής αύξησης και ανάπτυξης του πρόωρου νεογνού.
- (θ) Της φυσιολογικής αύξησης και ανάπτυξης του φυσιολογικού νεογνού.
- (ι) Επιλεγμένων διαφοροποιήσεων στο φυσιολογικό νεογνό, όπως κεφαλαιμάτωμα, προκεφαλή, νεογνικό εξάνθημα.
- (ια) Των στοιχείων αγωγής υγείας και πρόληψης ασθενειών στα νεογνά και βρέφη ανάλογα με την τοπική επιδημιολογία, π.χ. γαστρεντερίτιδα, και των απαραίτητων καθημερινών φροντίδων, όπως φροντίδα ομφαλού, σίτισης, αφόδευσης.
- (ιβ) Της ανάγκης σε εμβολιασμούς, καθώς και των κινδύνων και του οφέλους από τη βρεφική μέχρι την παιδική ηλικία.
- (ιγ) Των παραδοσιακών και πολιτισμικών πρακτικών που σχετίζονται με το νεογνό.
- (ιδ) Των αρχών διατροφής και σίτισης του νεογνού, των επιλογών σίτισης, συμπεριλαμβανομένων των νεογνών οροθετικών σε HIV μητέρων.
- (ιε) Των σημείων και συμπτωμάτων επιλεγμένων νεογνικών επιπλοκών, όπως ίκτερο, αιμάτωμα, υπερβολική σχηματοποίηση του εμβρυϊκού κρανίου, εγκεφαλική διέγερση, τραύματα, αιμαγγείωμα, υπογλυκαιμία, υποθερμία, αφυδάτωση, μόλυνση, συγγενή σύφιλη.

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις ικανότητες ή /και δεξιότητες να:

- (α) Παρέχει άμεση φροντίδα στο νεογέννητο, συμπεριλαμβανομένης της απολίνωσης και διατομής της ομφαλίδας, στεγνώματος δέρματος, καθαριότητας αεροφόρων οδών και επιβεβαίωσης εγκατάστασης της αναπνοής.
- (β) Εκτιμά την άμεση κατάσταση του νεογνού, όπως αξιολόγηση APGAR.
- (γ) Προωθεί και διατηρεί φυσιολογική θερμοκρασία σώματος στο νεογνό μέσω κάλυψης του δέρματος-κεφαλής, διατήρησης θερμικά ουδέτερου περιβάλλοντος, προαγωγής της δερμικής επαφής και του θηλασμού.
- (δ) Αρχίζει και εφαρμόζει έκτακτα μέτρα φροντίδας σε αναπνευστική δυσχέρεια (νεογνική ανάνηψη), υποθερμία, υπογλυκαιμία.
- (ε) Παρέχει κατάλληλη φροντίδα, συμπεριλαμβανομένης της φροντίδας “καγκουρό” στα χαμηλού βάρους νεογνά, και διευθετεί παραπομπή τους σε εντοπισμό πιθανών σοβαρών επιπλοκών ή πολύ χαμηλού βάρους στα νεογνά.
- (στ) Διενεργεί ανιχνευτική φυσική εξέταση του νεογνού για καταστάσεις ασύμβατες με τη ζωή.
- (ζ) Διενεργεί αξιολόγηση της ηλικίας κύησης του νεογνού.
- (η) Παρέχει συνήθη φροντίδα στο νεογνό, σε συνάρτηση με τοπικές οδηγίες και πρωτόκολλα, όπως ταυτοποίηση, φροντίδα οφθαλμών, ανιχνευτικά προγράμματα, χορήγηση βιταμίνης Κ και εγγραφή γέννησης.

- (θ) Υποβοηθά το νεογνό για έναρξη θηλασμού όσο το δυνατόν πιο σύντομα μετά τον τοκετό και υποστηρίζει τον αποκλειστικό θηλασμό.
- (ι) Μεταφέρει το νεογνό σε κίνδυνο σε δομή επείγουσας φροντίδας αν διατίθεται.
- (ια) Εκπαιδεύει τους γονείς για σημεία επικινδυνότητας στην υγεία του νεογνού και στις ενδείξεις για προσκόμιση του νεογνού σε κέντρα φροντίδα υγείας.
- (ιβ) Εκπαιδεύει τους γονείς στη φυσιολογική αύξηση και ανάπτυξη του νεογνού και παιδιού και στην παροχή καθημερινής φροντίδας του υγιούς νεογνού.
- (ιγ) Βοηθά τους γονείς να έχουν πρόσβαση στους κοινοτικούς πόρους που διατίθενται για την οικογένεια.
- (ιδ) Υποστηρίζει τους γονείς κατά τη διαδικασία του πένθους λόγω απώλειας κύησης, θνησιγένειας, συγγενών ανωμαλιών ή νεογνικού θανάτου.
- (ιε) Υποστηρίζει τους γονείς κατά τη μεταφορά του νεογνού ή κατά τις περιόδους απομάκρυνσής τους από το νεογνό, π.χ. εισαγωγή σε Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών.
- (ιστ) Υποστηρίζει και εκπαιδεύει τους γονείς που γέννησαν πολύδυμα παιδιά για τις ειδικές ανάγκες και τους διαθέσιμους κοινοτικούς πόρους.
- (ιζ) Παρέχει κατάλληλη φροντίδα στο νεογνό οροθετικής σε HIV μητέρας, π.χ. χορήγηση αντιρετροϊκής αγωγής και διαφοροποίηση σίτισης.

7. Ικανότητα στη φροντίδα των γυναικών μετά από τερματισμό κύησης

Οι μαιές παρέχουν εξατομικευμένες, πολιτισμικά ευαίσθητες υπηρεσίες σε γυναίκες που χρειάζονται ή έχουν βιώσει τερματισμό κύησης ή απώλεια κύησης και που είναι συμβατές με τη νομοθεσία και τα εθνικά πρωτόκολλα φροντίδας.

Γνώση

Η μαιά έχει προηγμένη γνώση ή/και κριτική κατανόηση:

- (α) Των πολιτικών, πρωτοκόλλων, νομοθεσιών και κανονισμών σχετικών με τις υπηρεσίες φροντίδας μετά από τερματισμό κύησης.
- (β) Των εμπλεκόμενων παραγόντων στη λήψη αποφάσεων σχετικών με ανεπιθύμητες ή απρογραμμάτιστες κυήσεις.
- (γ) Των μεθόδων οικογενειακού προγραμματισμού που είναι κατάλληλες κατά την περίοδο μετά από τερματισμό κύησης.
- (δ) Των ιατρικά αποδεκτών κριτηρίων για όλες τις διαθέσιμες μεθόδους τερματισμού κύησης.
- (ε) Της φροντίδας, ενημέρωσης και υποστήριξης, φυσικής και ψυχολογικής, που χρειάζεται κατά και μετά τον τερματισμό της κύησης, και των διαθέσιμων κοινοτικών υπηρεσιών.

- (στ) Της φυσιολογικής διεργασίας τής παλινδρόμησης και της φυσικής και συναισθηματικής επούλωσης τραυμάτων, μετά από τερματισμό κύησης.
- (ζ) Των σημείων και συμπτωμάτων της υποπαλινδρόμησης ή/και ατελούς αποβολής του κηύματος, όπως παρατεταμένη κολπική απώλεια αίματος.
- (η) Των σημείων και συμπτωμάτων των επιπλοκών τερματισμού κύησης και καταστάσεων που απειλούν τη ζωή, π.χ. παρατεταμένη κολπική αιμόρροια, μόλυνση.
- (θ) Των βασικών αρχών της φαρμακοκινητικής των φαρμάκων που συστήνονται για φαρμακευτικό τερματισμό κύησης.
- (ι) Των αρχών εκκένωσης της μήτρας με χειροκίνητη εκκενωτική σικύα.

Δεξιότητες ή/και ικανότητες

Η μαία έχει τις δεξιότητες και ικανότητες να:

- (α) Εκτιμά την ηλικία κύησης με τη χρήση της τελευταίας εμμηνορρυσίας, με αμφίχειρη εξέταση ή/και εξέταση ούρων για κύηση.
- (β) Ενημερώνει τις γυναίκες που αντιμετωπίζουν την πιθανότητα τερματισμού τής κύησης για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και υποστηρίζει τη φροντίδα υγείας κάθε γυναίκας, ανεξάρτητα από την επιλογή της για τερματισμό κύησης.
- (γ) Παίρνει κλινικό και κοινωνικό ιστορικό για να εντοπίσει αντενδείξεις στον φαρμακευτικό ή εκκενωτικό τερματισμό κύησης.
- (δ) Εκπαιδεύει και συμβουλεύει τις γυναίκες και τα μέλη της οικογένειας σε θέματα σεξουαλικότητας και παρέχει υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού παράλληλα και ως αναπόσπαστο μέρος της φροντίδας μετά από τερματισμό κύησης.
- (ε) Εκτιμά την παλινδρόμηση της μήτρας, θεραπεύει ή παραπέμπει ανάλογα.
- (στ) Εκπαιδεύει τη μητέρα στην ατομική της φροντίδα, (π.χ. ξεκούραση, διατροφή και εντοπισμός επιπλοκών, όπως αιμορραγία).
- (ζ) Εντοπίζει ενδείξεις επιπλοκών σχετικών με τον τερματισμό κύησης, όπως ρήξη μήτρας, θεραπεύει ή παραπέμπει ανάλογα.

Ερμηνεία όρων - Ορολογία κατά τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών

«**Ικανότητα**»: Ο συνδυασμός της γνώσης, ψυχοσωματικής και επικοινωνιακής, και δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων που καταστούν ικανό ένα άτομο να διενεργεί ειδικά καθήκοντα σε καθορισμένο επίπεδο επάρκειας,

«**Στάση**»: Οι προσωπικές απόψεις κάποιου (αξίες και πεποιθήσεις) για κάποιο γεγονός, μια διεργασία ή ένα άτομο που συνήθως οδηγούν σε θετική ή αρνητική αντίδραση.

«**Συμπεριφορά**»: Ο προσωπικός τρόπος σχέσης ή αντίδρασης στις ενέργειες των άλλων ή σε ένα περιβαλλοντικό ερέθισμα,

«**Μαιευτική ικανότητα**»: Ο συνδυασμός της γνώσης, επαγγελματικής συμπεριφοράς και ειδικών δεξιοτήτων που επιδεικνύονται σε καθορισμένο επίπεδο ικανότητας σε συνάφεια με τη μαιευτική εκπαίδευση και πρακτική.

51

«**Γνώση**»: Κεφάλαια πληροφόρησης που καταστούν ικανό το άτομο να έχει βέβαιη κατανόηση ενός θέματος και την ικανότητα να τη χρησιμοποιεί για συγκεκριμένο σκοπό.

«**Δεξιότητα**»: Ικανότητα που μαθαίνεται μέσω εκπαίδευσης και κατάρτισης ή εμπειρίας, για διενέργεια ειδικών δράσεων ή καθηκόντων σε καθορισμένο επίπεδο μετρήσιμης απόδοσης.

«**Καθήκον**»: Ειδικό μέρος ενός μεγαλύτερου σώματος εργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
